

Новини ▶ 6

500 млн. лв. от осигуровки са несъбираеми

казва в интервю за в. „Пари“ изпълнителният директор на НАП Красимир Стефанов

Новини ▶ 3

Премиерът не успя да откаже лекарите от протести

Пари pari.bg

Петък

13 август 2010, брой 153 (4964)

USD/BGN: 1.52919

▲ +1.77%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.27900

▼ -1.74%

Българска народна банка

Sofix: 394.67

▲ +0.05%

Българска фондова борса

BG40: 112.37

▲ +0.07%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

СТУДЕНОТО ЛЯТО НА СТРОИТЕЛИТЕ

Традиционно по-силният сезон за строителството тази година донесе на бранша с две трети по-малко работещи фирми и 100 хил. работници по-малко. Започнатите преди кризата обекти вече са завършени и за да оцелеят, някои фирми се насочват към изграждане на инфраструктура

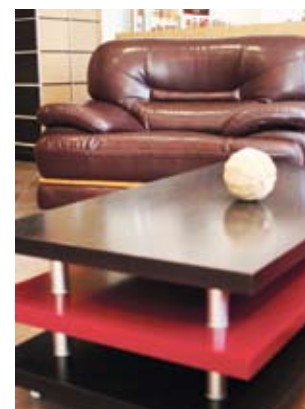
▶ 4-5

Новини ▶ 7

0.14

достигна инфлацията до края на юли

Компании ▶ 11

Мебелните фирми видяха края на кризата

Weekend ▶ 22-23

Митовете за хотелите с много звезди

Илюстрация: Вихър Ласков

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Карлос Брито

Най-големият производител на бира в света Anheuser-Busch InBev отчете по-силни от очакваните резултати за второто тримесечие на 2010 г. Компанията с главен изпълнителен директор Карлос Брито отчита 7.5% ръст на чистата печалба до 1.15 млрд. USD. Отличното представяне се дължи на добротото време и на Световното първенство по футбол.

► Подробности на стр. 15

Губещ
Цветан Цонев

Акциите на "Трейс Груп Холд" АД с главен изпълнителен директор Цветан Цонев бяха най-губещи от всички, включени в базата на Sofix. Вчера книгата на синия чип се понижи с 3.18% до 51.50 лв. за акция. По позицията бяха сключени 21 сделки, в които 659 лота смениха собственика си. Пазарната капитализация на "Трейс" се понижи до 113.3 млн. лв.

Мнения

► По темата "Когато неустойките станат изгодни": Чудесно заглавие - информира и е интригуващо. Хубав материал за четене и размисъл

Четящ

► По темата "Когато неустойките станат изгодни": Петър Драгнев да отиде да закупи брашно от мелниците и тогава да говори за спекулация. Може и да има някакви остатъчни количества на пазара, но никой няма да ги продаде на старите цени. Реално цената на брашната в момента се е вдигнала с до 50% и съвсем естествено се качва и цената на хляба и всички продукти с тази суровина.

Гого

Коментар

Една правилна стъпка назад

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg Топ 3

1 Когато неустойките станат изгодни. Зърнопроизводители развалят сделки на зелено и са готови да платят неустойки, за да продават още по-скъпо продукцията си извън България.

2 Агонията на едно недомислие. Шумно откриваните от предишните две правителства и Центрове в цялата страна тихо затвориха врати.

3 Броят на ипотечните кредити расте, размерът им обаче намалява.

Само за 150 дни МВР успя да признае проблема и да предложи решение. Паспортите, разбира се. Едва ли има друга дума, за която да се сецат българските граждани тази година при споменаването на МВР. И въпреки че ако тенденцията продължи, скоро няколкото останали теми ще разчистят изцяло пространството в медиите за МВР, все пак преживяването покрай издаването на нови документи е малко по-незабравимо.

От началото на септември всички паспортни служби и КАТ в София ще работят от 6 сутринта до 9 вечерта. Това са цели 15 часа! Освен това всяко управление ще трябва да осигури по един служител, който да раздава номера на гражданите. Така раздаването на номерца вече ще стане и професия. Ретро е, но все пак е решение. Затова МВР трябва да бъде поздравено, че 150 дни след началото на "голямото чакане" най-после призна проблема. И още по-важно - припозна проблема.

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

”МВР трябва да бъде поздравено, че 150 дни след началото на "голямото чакане" най-после призна проблема

А всичко започна в последните дни на март, когато МВР започна да приема заявления за издаване на новите документи за самоличност. Снимки на място, отпечатъци, едно заявление. Всичко трябваше да бъде лесно и бързо. Системата обаче се срива още първия ден. Ръководството на МВР се закани на фирмата изпълнител. По това време от Гърция продължиха да идват новини по мегаскандала с подкупените от Siemens политици. Така четящите малко повече асоциираха двете новини. После премиерът шумно се накара пред телевизионните камери на представителя на компанията по време на срещата си с германския бизнес. Така гражданите трябваше еднозначно да знаят кой точно е виновникът.

Личният ми опит обаче показва, че не е точно така. Вероятно опитът на хиляди други показва същото. Системата спираще работата няколко пъти и ако компанията изпълнител има вина за това, раз-

бира се, че трябва да понесе отговорност. През останалото време системата работеше, но опашките не намаляваха. Значи има нещо друго. Голямото губене на време е причинено от слабата организация, необяснимото обикаляне между гишетата и от банката. Да, банката, която събира таксите с безумни комисиони отгоре и която увеличава чакането.

Няколко пъти висши представители на МВР бяха питани дали ще променят организацията, за да не губят гражданите по няколко часа, а понякога и по няколко дни. Виновни бяха гражданите, че искат точно сега нови документи. Виновна беше и фирмата отново. МВР не признаваше, че има някаква отговорност за "голямото чакане". Затова решението за нова организация на работата в София (където проблемът е най-сериозен) е стъпка в правилната посока и стъпка в правилните стъпки са и назад. Назад към признаването на отговорността.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирслав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

Аманас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elupcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Разбирам емоцията на Божидар Димитров, когато е изпуснал тази фраза, защото това е емоционална реакция

► **Цецка Цачева**, председател на Народното събрание, по повод определеното „шибан народ“ на министъра без портфейл Божидар Димитров

Число на деня

725

► хил. USD дълг към България е платил Социалистическа република Виетнам. Общият дълг възлизаше на 1.325 млн. USD, като останалите 724 хил. лв. страната ни ги призна като помощ за развитие

Мъгла

Решенията пак останаха в бъдеще време

Лекарите не се отка- заха да протестират въпреки обещанията на държавата

Държавата и Българският лекарски съюз (БЛС) не успяха да достигнат до категорично решение по казуса с парите на болниците. След близо двучасова среща вчера между премиера Бойко Борисов, здравния министър Анна-Мария Борисова, председателя на БЛС д-р Цветан Райчинов и представители на НЗОК съдбата на лечебниците остава неизвестна.

Единственото половинчато решение, което взеха, беше, че ще бъде доплатено над делегираните бюджети само на болниците, които се нуждаят. По какви критерии ще се определи кои са лечебниците в нужда и кога ще бъдат изплатени сумите тепърва щяло да се изяснява. Почти всички директори на болници твърдят, че така разчетени, бюджетите им няма да стигнат дори за приемане на спешни случаи.

Преговорите продължават. Въпреки това протестите на лекарите през септември не се отменят.

Да хванем бика за розгата

БЛС и държавата не стигнаха до съгласие и по въпроса кой си плаща здравните осигуровки и кой не. Около 1.7 млн. души в България не си плащат редовно здравните осигуровки, каза премиерът Бойко Борисов. Затова няма ло пари. Един от нередовните платци е и държавата, допълни д-р Райчинов. Касата пък застана на страната на Борисов, като потвърди, че държавата внасяла осигуровки редовно.

„Тъй като през последните два дни доста неща се чува по медиите, решихме да хванем бика за розгата“, каза премиерът Бойко Борисов след срещата. После обясни, че в новия закон за здравето трябва да се предвидят санкции за тези, които не внасят здравни осигуровки.

Премиерът каза също, че се наблюдава тенденция към свръххоспитализация в България. По думите му

над 500 хил. души са преминали през болниците за тази година. Ивайло Ваклинов от здравната каса обаче разясни малко по-късно, че числото се отнася за последните 6 години.

Неадекватно на кризисната ситуация, в която се намираме, било лекарите в четири болници в страната да получават по 60 хил. лв. месечна заплата. „Всички министри взимат колкото един лекар на месец. Нека поне те да излязат на стачка“, коментира премиерът.

На моста

От здравната каса потвърди, че няма да се откажат от формулировката „делегиран“ бюджет. Към настоящия момент Законът за бюджета казва, че болниците се финансират през делегирани бюджети и те предоставят стойности, т.е. отчети в края на месеца за извършената дейност“, обясни Ивайло Ваклинов от институцията. Председателят на БЛС Цветан Райчинов обаче категорично подчерта, че организацията не приема този

► След близо двучасова среща здравният министър Анна-Мария Борисова, премиерът Бойко Борисов, председателят на Българския лекарски съюз д-р Цветан Райчинов и представители на НЗОК не успяха да вземат окончателно решение по казуса с парите на болниците

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

термин, но е склонна да се съгласи с формулировка като „прогнозен“ или „коригиран“ бюджет. Пак от думите на Райчинов излиза, че големите болници са намалили хоспитализацията с 10%, въпреки че премиерът и НЗОК продължават да държат на своето - има свръххоспитализация, която трябва да се ограничи.

Елена Петкова

Право на отговор

► На 28 юли 2010 г. промените в Наредба 28 от 9 декември 2008 г. за устройството, реда и организацията на работата в аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти са обсъдени и приети в окон-

чателен вариант на заседание на Висшия съвет по фармация. Наредбата е в процес на обнародване в Държавен вестник. Това съобщиха от пресцентъра на Министерството на здравеопазването в отговор на публикацията на в. „Пари“ в брой 150 от 10 август 2010 г. - „Жега и хаос, хаос и жега“.

Две трети от фирмите не одобряват промените в Търговския регистър

Според анкетираните от БТПП фирми от платения достъп ще печели държавата, а те ще загубят

Търговският регистър е на път да се превърне в ЕООД, от който печелившият е само един. В същото време голяма част от фирмите, които трябва да се ползват от този регистър, няма да може да получат необходимата им информация. Това коментират масово членовете на Българската търговско-промишлена палата по повод намерението на Министерството на правосъдието ползването на информацията в Търговския регистър да стане платено.

Две трети от членовете на БТПП не одобряват платената информация, въпреки че не са съгласни личните данни на собствениците и управителите на фирми да са публични за

всички. Според анкетираните е необходимо всеки, който прави справка в онлайн регистъра, да има собствено потребителско име и парола, за да може по този начин да се регистрира кога, кой и каква информация ползва. Изискването за електронен подпис още повече затруднява услугата особено за малките фирми.

Предприемачите протестират срещу всевъзможните такси, които Агенцията по вписванията събира за всяка услуга. Дори и за публикуването на отчетите всяка година се искат пари, независимо че всички фирми сами си попълват, сканират и подават документите по електронен път.

В същото време 60% от анкетираните не одобряват намерението на държавата подаването на заявленията в Агенцията по вписванията да става само по електронен път.

Миля Кисъева

Проекту

► С ефектни демонстрации беше открито началото на проекта „Младите и общината - размяна на местата“. Проектът, който има за цел да популяризира дейностите на Столичната община, ще се реализира от „Асоциация младежка медийна мрежа“ съвместно с районите „Триадница“ и „Нагежда“ на Столичната община

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Лято 2010 се оказа студено

За да оцелеят, някои фирми преквалифицират работниците си, за да строят пътища и мостове

Това лято в България може да се спи на отворен прозорец през деня. Няма шум от строежите, провиквания на строители, разтоварване на материали и циментов прах. Просто защото почти няма сгради в строеж, а тези, които ги има, са почти довършени.

От началото на кризата досега все повече строители остават без препитание, и то защото няма обекти, на които да работят. Само за изминалата година 100 хил. строители са били съкратени. През тази някои фирми продължават с оряването на щата, намаляват работното време на работниците си или ги пускат в неплатен отпуск.

От 5200 фирми едва 2100 са се пререгистрирали, съобщиха от Камарата на строителите в България. Срокът за потвърждение е удължен до края на септември. От регистрацията са отпаднали предимно малки фирми и такива, на които строителството не е основна дейност, обясниха преди време от камарата. Сега обаче те признаха, че дори големите фирми са декларирали намалени обеми на работа за 2009 г. с 50%, а сега работата е още по-малко.

Наголу, наголу

„Тази година е по-тежка в сравнение с 2009 г., защото, от една страна, някои сгради стоят незавършени, тъй като инвеститорите им нямат средства, за да ги довършат, а от друга, започнатите обекти през 2008 г. вече са построени и предадени за ползване, а нови почти няма“, обясни изпълнителният директор на Камарата на строителите в България Иван Бойков.

Лятото на 2010 г. е по-скоро хладно за строителите. Те работят на сянка, довършвайки стари обекти. Ако през 2006 и 2007 г. всяка седмица имаше

Красимира Янева
kyaneva@pari.bg

първи копки на големи жилищни, офис сгради или молове, през тази година дори в София те се броят на пръсти - сред тях са магазинът на „Икеа“ и „Тодор Александров офис“. Останалите новостроящи се сгради са със сравнително малка разгънатата застроена площ.

Някои фирми имат подписани договори за строителство на сгради, но инвеститорите отлагат старта заради пренаситеността с жилища, офиси и търговски площи. От друга страна, общините спират обявени обществени поръчки за строителство на рехабилитационни центрове, защото трябва да съкращават разходите си. От трета, някои фирми, които са спечелили изграждане на обекти, не са ги започнали. Причината е банално известна - обжалване на избрания изпълнител от друг участник пред Комисията за защита на конкуренцията и след това пред Върховния административен съд. Така една сграда вместо да бъде наполовина построена през лятото, ще започне да се строи най-рано през есента. Парите за свършената работа ще потекат към фирмите още по-късно...

Дълговете

Освен заради намалените обеми на работа фирмите в строителството са на ръба на оцеляването и поради друга причина - имат несъбрани вземания от министерствата, държавни агенции и общини. Ре-

гионалното министерство и Агенция „Пътна инфраструктура“ са изплатили 147 млн. лв. по споразумението с Камарата на строителите в България. Още над 40 млн. лв. са изплатени по схемата чрез Българската банка за развитие. Признатите разходи на министерствата към строителния бранш обаче са към 350 млн. лв., част от тях вече са изплатени. По данни на Камарата на строителите други около 100 млн. лв. се дължат от общините. „При тях държавата не може да се намеси“, обясни Иван Бойков.

Оцеляване

Някои строителни фирми са намерили начин да оцелеят при почти липсващото сградно строителство - преквалифицират персонала си, за да може да строи пътища, мостове и т.н. Преквалификацията обаче също струва пари, а трябва да се купуват и машини. За да не им се наложи да правят толкова големи разходи, те участват в консорциуми в обществени поръчки за строителство на пътища. Дори вече строителството на някои лотове от магистрала „Тракия“ започна. Сега надеждите на фирмите са насочени натам - към инфраструктурата. Плановите за нейното изграждане обаче зависят от управляващите, а така те ще контролират и плащанията към почти целия бранш.

Кога той ще се възстанови и дали ще се възстанови напълно - почти никой не се наема да прогнозира. Кога браншът ще се възстанови, зависи от развитието на икономиката, от това дали държавата има пари за съфинансиране на европейските проекти. За всички е ясно обаче, че приходите от строителство от 16 млрд. лв., получени през 2008 г., ще бъдат вече блян.

Надяваме се да стартираме нови обекти в София

Надяваме се последното тримесечие годината да стартираме нови проекти, нещо, което беше немислимо през 2009 г. Реално обемът на работа през годината се е запазил, тъй като основният приоритет за нас бяха завършването и въвеждането в експлоатация на започнатите вече проекти. Дружеството планира започването на два нови проекта - в жк „Полигона“ и квартал „Манастирски ливади“. Разгънатата им застроена площ ще е приблизително по 10 000 кв. м.

През призмата на нашето дружество 2010 всъщност се яви по-успешна от 2009 г. по показател продажби, защото обек-

Инж. Асен Чавдаров,
технически директор
на „Контракт суми“

” Поради намаления обем на производство и свитото финансиране редуцирахме персонала и работните заплати с 10-20%

тите ни са завършени или са пред завършване. За реализирането на успешни сделки от значение са и името на фирмата строител, нейната история, качество, лоялност и коректност при работа и изпълнение. В тази връзка при нас остава относително постоянен и делът на сключени договори за обекти на по-ранни етапи от Акт 15.

Не останахме незасегнати от кризата обаче. Най-общо мога да кажа, че от началото на кризата поради намаления обем на производство и свитото финансиране се наложиха редукции на работните заплати и на персонала от порядъка на 10-20%.

” **Даже водещи фирми декларират 50% намаление на строителната си дейност през 2009 спрямо 2008 г.**

Иван Бойков,
изп. директор на Камарата
на строителите в България

за българските строители

5200

фирми е имало в регистъра на Камарата на строителите в България през миналата година

2100

фирми са потвърдили участието си в регистъра на камарата през тази година

100 000

строители са останали без работа заради кризата

„Общините дължат на бранша около 100 млн. лв. Няма как държавата да се намеси, за да започне изплащането

Иван Бойков, изп. директор на Камарата на строителите в България

„Възползвали сме се от законовите възможности за намален работен ден, използване на платените, а дори и на неплатени отпуски

Николина Бръчкова, зам. изпълнителен директор на „Галчев холдинг“

Снимки: Емилия Костадинова

Пренасочваме се към инфраструктурата

Обемите на работата ни през тази година в никакъв случай не са по-големи в сравнение с 2009 г. Имаме спад. Доста обекти, чието изграждане трябваше да започнем, се отложиха по независещи от нас причини. Община Кюстендил прекрати процедура за избор на изпълнител за реконструкция на медицински комплекс за рехабилитация на сърдечно болни. Общината явно няма да може да осигури финансирането. През 2009 г. спечелихме изграждане на детска градина в кв. „Дървеница“ в София, но не сме започнали работа там, защото тежат процедури по обжалване. Така през тази година работим по довършване на обекти, които

Инж. **Николина Бръчкова**, зам. изпълнителен директор на „Галчев холдинг“

„Ще продължим със съкращенията, докато не започнем да работим по вече договорените обекти

сме започнали в предишни години. Сега правим анализ за първото шестмесечие на годината, но общият спад на дейността ни е малко по-малък от общия за сектора от около 17% и от фирми с размерите на нашата. От началото на кризата правим съкращения, та дори и сега. Ще продължим със съкращенията, докато не за-

почнем да работим по вече договорените, но нестартирали обекти. През юни изчерпахме възможностите си за работа на половин работен ден, излизане в платен или дори неплатен отпуск. Ще преквалифицираме част от персонала за работа в инфраструктурно строителство. Участвахме в консорциума „Тракия 4“ и спечелихме изграждане на Лот 4 от магистрала „Тракия“ - отсечката между Ямбол и Карнобат. Спечелихме и изграждане на пътна отсечка по програмата „транзитни пътища 5“. В консорциум спечелихме и обект за аварийни ремонти и строително-монтажни работи на водопровод на една трета от София.

И тази година за нас пазарът не е съвсем умрял

През тази година довършваме стари обекти. Работата при нас не е по-малко, дори е повече в сравнение с 2009 г. Пазарът не е съвсем умрял.

В нашата фирма съкращения на персонал не е имало, защото дори и в силните години в строителството не сме го раздували. Не сме намалявали и заплати.

През тази година обаче няма да започваме строителство на нови обекти. Подготвяме нови терени, но кога ще започне строителството, ще зависи от икономическото развитие на страната. Със сигурност ще строим

Маргарита **Байнова**, търговски директор на „Филто - С“

„В кризата купувачите на наши имоти са само такива, които вече имат закупен имот от нас

жилищни сгради в София, защото офис пазарът е пренаситен. Дали обаче обектите ни ще са с разгъната застроена площ от 2000 кв. м или от 6000 кв. м, още е рано да се каже. Не мога да кажа колко бихме си позволили да платим за даден терен, ако

искаме да строим на него. Всичко зависи от това какво може да се построи, от местоположението и т.н.

В кризата купувачите на наши имоти са само такива, които вече имат закупен имот от нас. Много малко са останалите клиенти, които случайно ни намират. Те по-дълго ни опознават, а на нас ни е нужно по-дълго време да им докажем, че сме лоялни. Клиентите вече имат определени критерии при покупка на жилище и не са готови да платят за каквото и да е. Младите започнаха да търсят и напълно готови жилища - до ключ.

Интервю Красимир Стефанов, изпълнителен директор на НАП

Половин милиард лева от осигуровки са несъбираеми

Следващия месец НАП, Министерството на финансите и банките ще обсъждат достъпа до кредитните досиета на фирмите

►Господин Стефанов, какво е изпълнението на плана за събираемостта на приходите за първата половина на тази година? Къде изостава и как очаквате да приключите 2010 г.?

- За седемте месеца на годината сме събрали над 6.6 млрд. лв. Планът ни е общо за 2010 г. да вкараме в хазната близо 11.9 млрд. лв. от данъци, осигуровки и глоби. Очаквам да изпълним 100% от вече изменената бюджетна прогноза.

►Съвместната операция между НАП и МВР „Всичко коз“ не даде резултат. Подготвяте ли други операции?

- В условията на криза основната задача на данъчната агенция трябва да е пресичането на данъчните измами и особено тези с ДДС. Това не може и не трябва да става само с административни средства - глоби и санкции, но тук ролята на държавата е и да вкара виновните в затвора. Защото данъчните престъпления са не по-малко опасни от кражбите или убийствата например, дори напротив - криенето на данъци ощетява цялото общество. Доволен съм от това, че намерихме общ език с всички правоохранителни органи - прокуратурата, ДАНС, МВР. Оказва се, че заедно можем да свършим много повече работа, отколкото, ако всеки копае сам собствената си градина. Работим по десетки други сигнали за данъчни измами, но ще ги коментирам публично, когато се съберат достатъчно доказателства.

►Как ще коментирате обвиненията на социалния министър Томю Младенов, че НАП не си е свършила работата и не е събрала близо 1 млрд. лв. осигуровки?

- Говорих с министър Младенов и заедно изяснихме ситуацията. Лично аз не съм съгласен с обвързването на бъдещо увеличаване на осигурителната тежест с това, което НАП прави за събиране на осигуровки. Явно става дума за неточно разбиране на числата. Първо, в това салдо от 1 млрд. лв. има близо 500 млн. лв. осигурителни вноски, за които е ясно отдавна, че са несъбираеми. Те са трупани в последните 10 години, за голяма част от тях е прилагана схемата с продажба на фирма със задължения на хора от малцинствата или на социално слаби. Освен това в този милиард автоматично попада и всяко вземане, което е просрочено дори с един ден. В последната половина година стана честа практика фирмите да декларира за внасяне данъци или осигуровки, но да ги плащат с неколкоседмично закъснение. Статистиката и софтуерът обаче отчитат това закъснение и така сума, която ще бъде платена до няколко седмици, надува салдото. Трябва да кажа, че до края на юли НАП е събрала 2.7 млрд. лв. от осигурителни вноски, прогнозата ни до края на годината е да съберем около 4.7 млрд. И това е постигнато при намаляване на базата на осигурените лица с над 250 000 души по данни на статистиката. За пореден път ще кажа, че принудителното събиране на публичните дългове на всяка цена крие риск от масови фалити. Независимо дали ми харесва или не, трябва да се стремим да ограничим фалитите, защото без работещи дружества няма и приходи.

►Срещнахте ли се с Асоциацията на търговските банки, за да обсъдите достъпа до кредитните

Визитка Кой е Красимир Стефанов

►Красимир Стефанов е роден на 29 април 1971 г. Завършил е УННС-София със специалност „Стопанско управление и администрация“. ►От 1996 г. е в системата на данъчната администрация. През 2000 г. става началник отгел „Ревизии“ в ТДД „Големи данъкоплатци“. ►От 2005 до февруари 2009 г. е заместник изпълнителен директор на НАП.

госиета на фирмите и гражданите?

- Такава среща ще има в началото на септември, вицепремиерът Симеон Дянков също държи да присъства на нея. Има няколко много сериозни въпроса за обсъждане с банките и вярвам, че ще намерим общ език. Това са размерът на банковите такси, събирани за плащанията към бюджета, достъпът до кредитните досиета, в които масово информацията се различава от данъчните отчети, и връчването на заповестите по електронен път. Готови сме да осигурим на банките електронен достъп до данъчните сметки на техните клиенти, които искат кредит, след писмено съгласие на лицето, разбира се. Предпочитам обаче да коментирам, след като се видим с тях.

►Морските ви акции извадиха на светло над 500 хил. лв. само за две нощи? Очаквахте ли подобен ефект?

- Затова сме изпратили екипите там, защото очакваме фискален ефект. За мен няма нищо изненадващо в резултатите. За никого

не е тайна, че по време на активния туристически сезон масово се крият обороти. Тази акция е само начало - до края на лятото по цялото Черноморие ще има засилено данъчно присъствие. Като среден ефект очаквам оборотите поне да се утроят. Но освен това съм възложил след края на наблюденията да се направят ревизии на фирмите, които стопанисват най-големите обекти по морето и на база на данните, които сме събрали, ще обложим недекларирани приходи за години назад. Освен това съм поставил задача на звеното за борба с данъчните измами да наблюдават в реално време фирмите, които стопанисват нощните клубове на Слънчев бряг. Да сме подготвени, ако им хрумне в някой от следващите месеци да похарчат

големи суми за маркетингови проучвания или консултации... или да се изкушат да ползват фактури от т.нар. кухи фирми.

►Тоест да си намалят фиктивно печалбите?

- Точно така. Важно е да се знае, че санкциите на са самоцел. Искаме да направим така, че реалните приходи да бъдат декларираны и облагани. Крайно време е да въведем в България дисциплина в декларирането на доходите и плащане на данъци.

►Преди време се закахте, че ще разваляте ревизионни екипи заради участието на данъчни в корупционни схеми. Предстоят ли промени или реструктуриране на агенцията?

- Да, възложих да се пре-

гледат около 500 вече приключили ревизии. Очакванията ми се оправдаха. Има случаи, в които са вземани, меко казано, странни решения, възстановяван е ДДС за милиони само за няколко дни, а в други ревизиите са продължавали с месеци за връщане на няколко хиляди лева. Вътрешната проверка продължава и в момента, казах ви преди малко, че няма да се поколебая да отстраня корумпираните. През септември ще направим и конкурс за ръководителите на екипи в цялата страна, така че да изберем най-способните и почтени хора за тази работа. Оказа се, че ръководители на екипи са били едни и същи хора по 10 години, разбирате, че корупционният натиск е огромен в такава ситуация. А иначе за обещанието ми да търся дисциплинарна

Инфлацията отново тръгна нагоре след увеличението на енергийните цени

На годишна база инфлацията през юли достигна 2.4%, което е рекорд за последната година

Вдигането на енергийните цени от 1 юли доведе до юлска инфлация от 0.4%, показват данните на НСИ. Средното увеличение на цената на топлоенергията с 12%, на природния газ с 24.6% и на тока с близо 2% вдигна общите режийни разходи на домакинствата през юли с 1.2%. Сред тях най-много са поскъпнали централното газоснабдяване и топлата вода (над 16%).

Храните без промяна

Индексът на цените на хранителните стоки (които формират най-голям дял от потребителската кошница на българина) се запазва на нивото от предходния месец. Пада цената на зеленчуците, безалкохолните напитки, яйцата и ориза, но пък леко поскъпват брашно, плодове, спиртни напитки. Засега е трудно да се определи доколко въвеждането на Българския държавен стандарт за млякото и млечните продукти от средата на юли се отразява върху цената им, но е факт, че статистиката показва поскъпване на пресните млека с 0.9%, на сиренето с 1.1% и на кашкавала с 0.2%.

Сезонно поскъпване

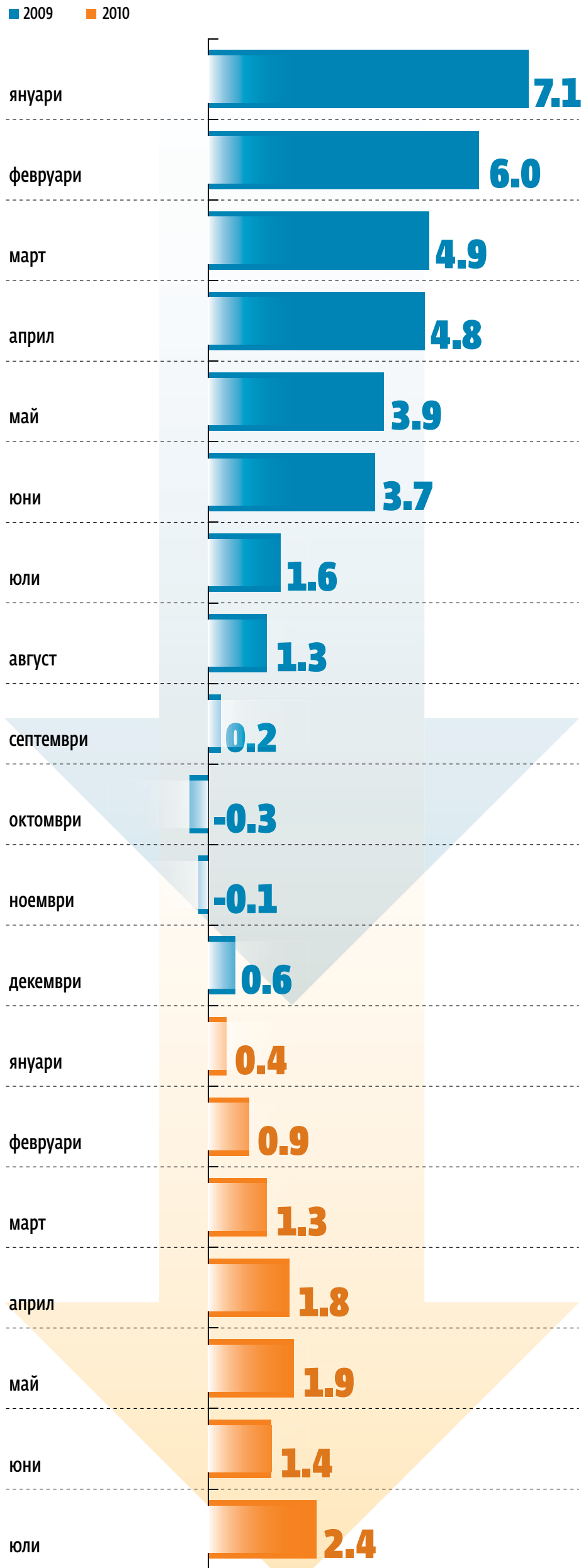
Сред нехранителните стоки през юли са паднали цените на облекло, обувки, наеми и ремонт на жилищата, както и на домакинска техника. Въпреки че цените на бензините също леко падат, транспортните услуги са поскъпнали с 0.4% спрямо предходния месец. Вдигат се цените и за здравеопазване, образование, свободно време, ресторанти и хотели. С цели 20% са поскъпнали през юли услугите за почивка и туристически пътувания.

С натрупване

След като два поредни месеца - май и юни, у нас бе отчетена дефлация, ръстът на цените на потребителските стоки и услуги от началото на годината с натрупване достигна 1.9%. Прогнозата на правителството е инфлацията в края на годината да стигне 3.2%. На годишна база обаче през юли (спрямо същия месец на 2009 г.) инфлацията е 2.4%, което е най-високата стойност през последната година. Прогнозите на МВФ за средногодишната инфлация в България са 2.2%.

Очаква се днес Евростат да обяви инфлацията за юли във всички страни членки. Според предварителните данни през юли ще бъде отчетена 1.7% годишна инфлация в еврозоната. Преди месец тя беше 1.4%.

Инфлация спрямо съответния месец от предходната година, в %

Източник: НСИ

Графика: Гриша Струнджев

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

отговорност от ръководителите на „Контрол“ и териториалните директори - ще го спазя. Редно е всеки административен ръководител да носи отговорност за действията или бездействието на подчинените си.

Вече близо 50 души в НАП бяха уволнени заради подозрения в корупция и съучастие в източване на ДДС само за една година.

► Има ли интерес от гръцки и румънски фирми да се регистрират у нас заради по-ниските данъци?

- Това е интересна тема. В момента нямам статистическа информация каква част от новосъздадените компании са собствено или се управляват от румънци и гърци. Но колегите ми от граничните градове отчитат такава тенденция - български компании с ру-

мънска или гръцка собственост и, обратно - румънски и гръцки фирми с български собственици, които се регистрират у нас. Това, от една страна, е добре, щом страната ни е предпочитана заради атрактивната данъчна система, но, от друга, е и тревожно - вижте за пример данъчните измами по операцията „Всичко коз“ - там става дума именно за фиктивни доставки от и към фирми от Румъния и Гърция. Иначе мога да потвърдя, че потреблението на стоки, включително горива в градовете около границите ни с Румъния и Гърция, се е повишило именно заради увеличението на акцизите и ДДС в съседните държави. Това е един допълнителен бюджетен плюс от това, че България реши да не увеличава данъците.

Бяяна Вачева

Мила Кисцова

Нов държавен заем ще спира наводнения и свлачища

Средствата ще бъдат разпределени между Русе, Силистра и Поморие, проектът ще струва и 18 млн. лв. на бюджета

Над 85 млн. лв. ще струва създаването на предпазни съоръжения срещу наводнения в Русе и Силистра и укрепването на свлачищата в Поморие. Това обяви министърът на финансите Симеон Дянков при подписването на споразумение за заем с германската Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). Със средствата по кредита ще бъдат финансирани около 80% от проектите, а останалите средства ще дойдат от държавния бюджет, коментира още Дянков.

Разпределение

Подписаното от финансовия министър и зам.-министъра на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Николова споразумение предвижда отпускането на кредит в размер на 34.373 млн. EUR (67.4 млн. лв.) за осъществяването на проектите в трите общини. Заемът е със срок 20 години и 5-годишен гратисен период. Лихвата му е фиксирана на 3.7% за целия период на кредита, чиято последна вноска трябва да бъде изплатена на 30 юни 2030 г. Останалите 17.96 млн. лв. за дофинансирането на проектите ще бъдат

► Наг 320 млн. EUR кредити е отпуснала германската KfW за последните 12 години, каза първият вицепрезидент на банката за Европа Роланд Зилър (вторият вляво)

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

осигурени от държавния бюджет.

Най-голяма част от средствата - 54.7 млн. лв. - ще бъдат предназначени за корекция на речното корито на р. Русенски Лом на територията на града. Проектът предвижда из-

граждането на диги по протежение на 3.4 км от реката. Още 17.16 млн. лв. ще отидат за съоръжения за защита от наводнения по коритото на Дунав в Силистра. Останалата част от парите - 8.86 млн. лв. - са предназначени за

защита на речния бряг и укрепването на свлачищата по нос Лахана в Поморие.

Бързо действие

Министър Дянков не пропусна да похвали бързата работа на държавния апа-

рат, тъй като одобрението за заема е минало през Народното събрание само преди месец. На подобно мнение беше и германският посланик в България Матиас Хьопфнер, който обяви, че отпуснатите от KfW заеми у нас за по-

следните 12 години са 320 млн. EUR. Нямаме намерение да спираме финансирането на добри проекти в България, коментира и Роланд Зилър, първи вицепрезидент на KfW за Европа.

Христо Ласков

Ракия от избата на пловдивската митница

► 95% от стоките са алкохол и цигари, каза Димитър Аврамов, началник на отдел „Митническо разузнаване и разследване“ в митница Пловдив

Конфискуваните акцизни стоки стоят с години, а разходите по съхранението често надхвърлят стойността им

Конфискувани стоки на стойност между 10 и 12 млн. лв. отлежават от края на 90-те години в склада на митница Пловдив. Митничарите не могат да се отърват от тях, защото нямат правно основание да го извършат. Досега трима министри на финансите не са си свършили работата и не са издали наредба, в която да са посочени редът и начинът на ликвидация на отнетите и изоставени в полза на държавата акцизни стоки. Това е изискването на Закона за акцизните и данъчните складове, който влиза в сила от 1 юли 2006 г. Резултатът - разходите за съхраняването на тези стоки вече са огромни, митническите складове стават мишена на грабежи, а освен всичко митничарите треперят и заради опасността от пожар, предизвикан от големите количества алкохол.

Около 95% от стоките в митническия ни склад са алкохол, цигари и суровини за цигари без тютюн, каза за в. „Пари“ Димитър Аврамов, началник на отдел „Митническо разузнаване и разследване“ в митница Пловдив. Факт е, че повечето от стоките в тях нямат пазарна стойност и единственото смислено разрешение е да бъдат унищожени.

Как влизат

В митница Пловдив има един служител, който отговаря за митническите складове и има достъп до тях. За да влезе някаква стока в неговите владения обаче, тя изминава доста дълъг юридически път. Обикновено трябва 1-2 години, докато съдът постанови решението си в полза на държавата. В нашите складове съхраняваме стоки, които са задържани след митнически или акцизни нарушения до приключване на преписката по тях, и такива, които вече са отнети или изоставени в полза на държавата, обясни Аврамов. Документацията на иззетите стоки много често обаче дори не съдържа графа „стойност“, защото е трудно

те да бъдат остойностени и от съдебните експерти.

Какво има

„Ракиите“ и „уискито“ в складовете на пловдивската митница най-често са произведени полупромишлено по формулата „спирт плюс есенция“. Това обаче не пречи да са машинно налети и запечатани в бутилки, а някои от тях си имат дори и етикети. В складовете на пловдивската митница има също така конфискувани казани, един 45-килограмов машинен лагер, конци, часовници, невероятно много заготовки за производство на цигари, кутии за цигари, машини за пакетиране на цигари, филтри за цигари. И автомобили, които би закупила всяка уважаваща себе си автоморга.

Разходите

Разходите за съхранението и опазването на тези стоки на държавата са, разбира се, за сметка на бюджета. Колко са те? Точно такава сметка досега не сме правили, каза Аврамов. Но за охраната на склада, за амортизации, за ток, вода и ремонти се

плаща, но сумите са част от общия разход на митницата. По изискване на полицията например охраната на складовете е била „подсилена“ с технически средства за около 8000 лв.

Как излизат

Стоките напускат склада на митница Пловдив доста трудно, обясни Аврамов. Например за продажбата на 10 изоставени в полза на държавата автомобили НАП е правила 5 търга, докато най-сетне фирма ги е закупила за скрап за общо 2500 лв., като е поела и разходите по извозването им. Това бяха автомобилите, закупени преди години най-често около 500 EUR, но когато собствениците им разбираха колко акциз трябва да платят за тях - просто ги изоставяха в полза на държавата, обяснява началникът на отдел „Митническо разузнаване и разследване“. А алкохолът? Досега пловдивската митница не го е унищожавала и митничарите дори още не знаят как ще стане това поради липса на законов инструмент.

Михаил Ванчев

В София ще се провеждат курсове за качеството на въздушния транспорт

Това ще намали разходите за обучение на авиокомпаниите най-малко с 15%

Обединението авиационни власти (Joint Aviation Authorities Training Organization - JAA) откри свой филиал в София. Компанията провежда обучителни курсове за най-високата квалификационна степен на авиационния персонал. Тя е необходима, за да се гарантира сигурността по време на полет. Центърът е единствен за региона, в него ще се провеждат обучения както на българските кадри, така и на екипи от Югоизточна Европа и страни от Близкия изток. "Това е най-бързо отвореният център на JAA", заяви Йост Йонкер, изпълнителен директор на организацията. По думите му това се случва благодарение на сътрудничеството с Института по въздушен транспорт.

Кратки курсове за висока квалификация
Обучителните курсове ще бъдат водени от преподаватели на JAA. Пет дни е периодът, за който ще бъдат осъществявани. Това са т.нар. регулярни курсове. Те се провеждат с цел да запознаят периодично авиационния персонал с регламентите и добрите практики по време на пилотиране. Това е най-ви-

соката степен на обучение във въздушния транспорт. Курсовете ще се провеждат в базите на Института по въздушен транспорт. Преди да се достигне до този тип тренинг, екипите преминават през няколко типови обучения. Курсът, който провежда JAA, завършва с изпит, подготвен от самата организация.

В полза на бизнеса

"Провеждането на този тип обучение в България ще намали разходите на бизнеса най-малко с 15%", каза Янко Георгиев, изпълнителен директор на "България Ер". Той коментира, че качеството, което компанията предлага при провеждане на тренинг курсовете, е на световно ниво. Георгиев не пожела да каже колко хора ще минават годишно през обучение от този тип с обяснението, че тази информация е конфиденциална.

Защо в София

Една от причините компанията да избере София за извършването на тренинг курсовете е, че тя не е проблематична точка. "Този избор е и олицетворение на развитието на българската авиация", каза Светослав Станулов, управител на Института по въздушен транспорт. По думите му това е признание за качество на въздухоплавателния транспорт в България.

Николема Цветкова

Статистика Летище София с 12% ръст за юли

► Броят на обслужените пътници от летище София през юли тази година е над 320 хил. Това представлява ръст от 12% спрямо същия период на преходната година.
► Увеличение се наблюдава както при международните реговни и чартърни полети, така и по вътрешните линии. Те бележат повишение от 24% в сравнение с юли 2009 г. С около 4400 повече са пътниците, превозени от авиокомпания "България Ер" между столицата и черноморските летища.
► С по-бавни темпове започват подобрения и при превозите на товари. Обработените през юли карго и пощенски пратки общо са 1293 т, което представлява ръст от 13% спрямо 2009 г. Увеличение от 14% отчитат товарните полети. Спрямо юли миналата година превозените товари са нараснали с 25%. Около 6% е ръстът на годишна база на товарните и пощенските пратки по реговни пътнически линии.

► Между 2 и 3 години трае обучението за придобиване на първо професионално ниво за пилоти

СНИМКА BLOOMBERG

Вяра Анкова поиска отпадане на ограниченията за реклама в БНТ

Ако това не стане, новият генерален директор ще предложи частните оператори да плащат такси за излъчването

Българската национална телевизия ще търси алтернативни начини за дофинансиране. Един от тях е кандидатстването по програми на Европейската комисия. Това обяви вчера членът на новия управителен съвет на БНТ Огнян Златев. Неговият ресор е „Стратегия, европейски програми и професионално развитие”.

Той ще настоява за създаването на специално звено от двама или трима служители, които ще се занимават както с търсенето на европейски програми за финансиране на медийни продукти, така и с писането и защитаването на проекти по тях.

„Това е един добър начин

► Новият генерален директор на БНТ Вяра Анкова представи екипа си - Атанас Кацарчев, Бойко Станкушев, Огнян Златев и Анастас Гьоков (от ляво на дясно)

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

телевизията да не разчита само на държавната субсидия”, коментира предложението на Златев новият генерален директор на БНТ Вяра Анкова. Вчера тя представи и останалите

трима членове на УС. Те са Анастас Гьоков, който поема ресора „Технологии и цифровизация”, бившият заместник финансов министър по времето на Милен Велчев Атанас Ка-

царчев, който ще отговаря за финансовата политика, както и журналистът Бойко Станкушев, който ще се заеме с програмното развитие на медията. Другата седмица предстои

и избирането на новия програмен директор на обществената медия. Той ще бъде предложен от Анкова на управителния съвет. Последната дума обаче ще има именно органът. Досегашният програмен директор Невена Андонова и заместникът на поста й Димитър Цонев са в оставка.

Промени

Още куп промени предстоят в структурата и мениджърското управление на телевизията, допълни новата генерална директорка. Нейната амбиция е да се ликвидират звената, които не работят достатъчно ефективно или вече са остарели, и да се създадат нови. Факт е, че все още БНТ няма специален екип, който да се занимава само със съдържанието на интернет страницата й, новините и предаванията, които се пускат там. Едно от първите звена, които ще бъдат създадени, вероятно

ще е това.

Бюджетите на всички предавания също ще бъдат преразгледани и съответно преразпределени, категорична бе Анкова. Според нея има предавания, които са силно подценени откъм финансов ресурс, и други, в които се наливат повече пари, отколкото са необходими.

Такси за частните оператори

Всички тези промени обаче ще бъдат направени, след като излязат резултатите от анализа, който прави БНТ за натовареността на екипите си.

Вяра Анкова се закана още да поиска в новия медиен закон да паднат ограниченията за реклама в обществената телевизия. Ако това не се случи, да има компенсация - да се въведат такси за частните оператори, които излъчват програмите на БНТ.

Елена Петкова

Брюксел се ядоса на Словакия за отказа ѝ да подкрепи Гърция

► Фондът за Гърция осигурява защита за финансовата стабилност на цялата еврозона, смята еврокомисарят по икономическите въпроси Оли Рен СНИМКА BLOOMBERG

Братислава отмени решението на предишното правителство за участие в спасителния заем

Остра критика от страна на Европейската комисия предизвика решението на словашкия парламент да откаже да даде пари на Гърция. В сряда депутатите отхвърлиха предложението за участието на страната в общия заеман пакет на стойност 110 млрд. EUR. От Брюксел заявиха, че Словакия трябва да очаква

“политически последици” от решението си.

Нарушена солидарност

Решението на Еврогрупата за създаване на фонда беше взето в критичен момент, за да се защити финансовата стабилност на еврозоната като цяло, включително и на Словакия, посочи еврокомисарят по икономическите въпроси Оли Рен в свое изявление. “Мога само да съжалявам за нарушената солидарност вътре в еврозоната”, добави той. Комисарят очаква минист-

рите в Еврогрупата и Екофин да разгледат въпроса още на следващата си среща. Оли Рен обаче посочи, че решението на Братислава не застрашава помощта за Гърция като цяло, нито реформите в страната. То няма да попречи на Атина да тегли пари от фонда, обясни той.

Смяна на посоката

Забележките си финландският политик направи, след като словашкият парламент отмени взетото от предишното правителство решение за помощ за Гърция. Братислава трябваше да внесе 816 млн. EUR в общия фонд, за който 80 млрд. EUR се осигуряват от страните от еврозоната, а останалите 30 млрд. EUR - от Международния валутен фонд. В замяна на това Атина се съгласи да проведе пакет от реформи, с които да намали бюджетния си дефицит.

След като решението за заема беше взето през май

► Министър-председателят на Словакия Ивета Радичова вярва, че бедните гържани не трябва да плащат за разхищенията на богатите СНИМКА REUTERS

обаче, правителството в Словакия се смени и новият министър-председател Ивета Радичова се противопостави на помощта. Според нея бедните държави не трябва да плащат за разхищенията на богатите. Същата позиция зае и финансовият министър Иван Миклош по време на дебатите в парламента. “Не смятам, че е солидарност бедните да помагат на богатите, отговорните на безотговорните, данкоплатците на банкерите”, посочи той.

Много ягосани

Финансовият министър призна, че с решението си Словакия сигурно много е ядосала висшите политици в еврозоната, но така им е показала, че те действат безотговорно и само си измислят алибитата. Анализатори също споделят, че вотът на словашкия парламент най-вероятно е разочаровал Европейската комисия. Макар че делът на Словакия е малък и няма да се отрази

на общата картина, решението показва на Брюксел, че Братислава мисли извън приетите рамки и има собствено мнение.

Нужда от ревизия

В същото време по-рано през деня парламентът на Словакия подкрепи участието на страната в Европейския фонд за финансова стабилност на стойност 750 млрд. EUR. Механизмът на действие на фонда предвижда той да издава дългови книжа, обезпечени с 440 млрд. EUR национални гаранции, и да използва приходите за предоставянето на заеми за нуждаещи се страни от еврозоната. От общата сума Братислава поема ангажимент да осигури гаранции за 4.4 млрд. EUR. Наскоро Миклош заяви, че фискалните правила на ЕС трябва да се променят, така че да е възможно страните от еврозоната, които системно нарушават изискванията за стабилност, да бъдат обявявани във фалит.

Гърция По пътя на реформите

► Гърция вече получи първият транш от международния заем.

► Отпускането на следващите части от помощта ще зависи от изпълнението на конкретни мерки.

► Атина най-вероятно ще получи втория транш на стойност 9 млрд. EUR през октомври, след като проверката на Европейския съюз, Международния валутен фонд и Европейската централна банка покаже напредък в реформите.

► Гърция вече увеличи данъците и намали заплатите в публичния сектор.

► Това говеде го свиване на бюджетния дефицит на страната с 45% през първата половина на годината.

Словакия Последна в еврозоната

► Словакия е най-бедната страна в еврозоната по критерия брутен вътрешен продукт на глава от населението.

► Тя стана 16-ият член на еврозоната през 2009 г.

Словакия е първата гържава от бившия комунистически блок, която въведе евро като валута в страната.

► Естония ще стане 17-ият член на групата гържави, използващи евро, от 2011 г. Тя не е длъжна да се включва във фонда за Гърция или във фонда за финансова стабилност.

ЕЦБ обвързва растежа със стабилността на банките

Забелязват се сигнали на забавяне в икономическото възстановяване

Стабилни банки и по-голямо търсене от частния сектор са условията за продължаване на икономическото възстановяване не само в еврозоната, но и в света като цяло. Това става ясно от месечния доклад на Европейската централна банка (ЕЦБ), който беше публикуван вчера. В същото време данните на Eurostat показват, че растежът започва да се забавя.

Еднокрастен ефект

“Устойчивото възстановяване на търговията в света и в еврозоната ще зависи до голяма степен не само от по-силното търсене от страна на частния сектор, но и от стабилността и здравето на световната финансова система”, се казва в документа. Възстановяването в търговията през последната година се дължеше основно на еднократно попълване на запасите и на временните правителствени мерки, които вече приключват, предупреди от ЕЦБ.

Забавяне

Междувременно стана ясно, че промишленото производ-

ство в еврозоната неочаквано е намаляло с 0.1% на месечна база през юни, след като за предходния месец беше отбелязан ръст от 1.1%. Спрямо юни 2009 г. производството е нараснало с 8.2%.

Промисленото производство е спаднало в две от най-големите икономики в Европа - с 1.6% във Франция и с 0.5% в Германия. Макар че данните сочат, че икономическият растеж в еврозоната се е засилил през второто тримесечие, икономистите очакват забавяне през втората половина на годината. Натиск върху резултатите ще окажат бюджетните съкращения в редица страни.

Съкращенията задълбочиха рецесията в южната ни съседка

Безработицата в страната през май е близо до десетгодишния рекорд

Правителствените мерки за ограничаване на бюджетния дефицит на Гърция засилиха рецесията през второто тримесечие на 2010 г., показват статистическите данни за икономиката на страната. Брутният вътрешен продукт намаля с 1.5% спрямо предходното тримесечие заради свитите държавни разходи. В същото време безработицата нарасна до 12% през май.

Икономика

“Спадът на инвестициите и значителното намаление на публичното потребление са причините за спада на БВП”, казаха от статистическата служба Estat. Данните показват, че БВП се е свил с 3.5% за периода април - юни спрямо същото тримесечие на миналата година. От службата обаче отбелязват, че методологията за изчисляване на транзакции е била променена в началото на 2010 г., така че сравненията с миналата година трябва да се правят внимателно.

Трудов пазар

Безработицата през май

почти достигна регистрирания през февруари десетгодишен пик от 12.1%. Година по-рано без работа в страната са били 8.5% от трудоспособното население. През април беше отчетено ниво 11.9% в сравнение с 9.4% за същия месец на 2009 г. Най-засегнати от липсата на работа са хората между 15 и 24 години, където извън трудовия пазар са 32.5%. Преди година 25% от най-младите хора са били безработни. Общо 602 185 гърци са били регистрирани в бюрата по труда през май. По-голям ръст на безработните се отчита при жените (11.5%), отколкото при мъжете (9.9%).

Сделка ПИБ купи 2% от частен здравен фонд

Първа инвестиционна банка АД е купила миноритарен дял от 2% в "Здравноосигурителна каса Прайм Хелт" АД, показва съобщение на трезора към инвестиционната общност. Публичната

банка е купила книгата на частния здравен фонд на 5 август. ПИБ ще се стреми да придобие и мажоритарен дял в ЗОК "Прайм Хелт", догълват от трезора. При следващото увеличение на капитала банката може да запише такъв брой акции, който ще й даде правата на мажоритарен собственик. Официалните данни на Комисията за финансов надзор показ-

ват, че към 31 май 2010 г. ЗОК "Прайм Хелт" има 2.1% пазарен дял на пазара на доброволното здравно осигуряване. Премийният приход на фонда за първите пет месеца е 453.26 хил. лв. Вчера книгата на ПИБ загубиха 0.76% от стойността си и се смъкнаха до 1.965 лв. за акция. По позицията на синия чип бяха сключени 23 сделки за 4510 лота.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламтор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Мебелните фирми видяха края на кризата в бранша

В средата на годината производителите излизат на плюс за първи път от есента на 2008 г.

Над 1000 квадратни метра изложбена площ в есенното изложение "Светът на мебелите" в столицата вече е ангажирана от български производители. Организаторът - Българската камара на дървообработващата и мебелната индустрия, е изненадана от този интерес. Изложението ще се проведе в края на октомври и никога досега на този етап от годината заявеното участие не е било толкова голямо, казва Стефан Ганев, изпълнителен директор на камарата. Дори и през 2008 г., когато "Светът на мебелите" се проведе на рекордните от създаването му 7400 квадратни метра.

Оживление

"Фирмите вече са разбрали, че участието в изложението е най-евтината възможност да рекламират продукцията си и да намерят нови контрагенти. Затова взимат мерки да оживят дейността си", казва Стефан Ганев. Другата причина за по-голямата активност са очак-

ванията за увеличение на поръчките през следващите няколко месеца.

Производството на мебели бе една от най-засегнатите от кризата индустрии в Европа - със спад от над 30% през миналата година. Стойността на износа на български мебели падна на 120 млн. лв. при 170 млн. лв. през 2008 г., а на дървен материал на 250 млн. лв. от 300 млн. лв.

Браншът върви с около половин година изоставане от общите тенденции в икономиката. С това се обясняват все още отрицателните стойности на индекса на този вид производство въпреки добрите данни през последните три месеца за повечето сектори от преработвателната индустрия у нас. От юни обаче производството на дървен материал и на мебели излиза на плюс. При дървопреработването производственият индекс расте със 17% на годишна база, докато при мебелите е 9.7%.

► От 1 юли Българската камара на дървообработващата и мебелната индустрия поставя специален знак "Проверени български мебели" на продуктите на десетина наши компании

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Проверени български мебели

Най-много пострадаха от кризата тези фирми, които изцяло разчитаха на вътрешния пазар, казва Стефан Ганев. По оценка на самите предприемачи най-тежки са били първите три-четири месеца на тази година. Тези пък, които умеят да работят на външни пазари, почти не са усетили кризата, твърди Ганев. През тази

година двайсетина български фирми доста успешно се представят вече на три международни изложения и без никакви проблеми печелят поръчки. Сред тях са "Никром Мебел", "Августа Мебел", "Тедива", "Лудогорие", "Мебелор", "Матраци ТЕД", "Лесоимпекс".

Част от тези компании вече са се включили в инициативата на Браншовата камара на дървообработващата и

мебелната промишленост срещу сивата икономика. От 1 юли камарата поставя специален знак "Проверени български мебели" на продуктите на десетина наши компании. Той е гаранция, че те ползват законно добит дървесина, плащат всички осигуровки и данъци, а производството им не вреди на околната среда. Сивият сектор в този бранш е близо 40% от произведения брутен

вътрешен продукт. Браншовата камара е недоволна, че държавата продължава да не може да се справи с незаконната сеч в горите. По всичко личи, че и тази година няма да се намерят средства за сертифициране на горите. Едва 7% от тях (160 хил. ха) в момента имат сертификат, което пречи на възможността да се проследява произходът на материала.

Мила Кисьова

ЧЕЗ ще въвежда електронна фактура от 2011 г.

► Според главния оперативен директор на "ЧЕЗ България" Алеш Дам през последните 5 години ЧЕЗ е инвестирала 1.7 млрд. лв.

СНИМКА МАРИНА НАГЕЛОВА

ДКЕВР е отхвърлила предложението на дружеството да инвестира 130 млн. лв.

През последните 5 години, откакто електроразпределителното дружество ЧЕЗ е в страната, са инвестирани 1.7 млрд. лв. В тази сума влизат и платените данъци към държавата, заявява главният оперативен директор на "ЧЕЗ България" Алеш Дам.

Около 400 млн. лв. са инвестирани в електроп-

реносната мрежа средства. Според Дам, откакто дружеството оперира в България, качеството на услугата се е повишило.

Електронна фактура

Загубите по електроразпределителната мрежа са намалели от 20 на 15% по думите на директора на "ЧЕЗ Разпределение" Атанас Дандаров. Времетраенето на планираните прекъсвания пък е намалело с 35%.

От чешката енергийна компания обявиха, че поради големия интерес от

страна на клиентите в момента се разработва проект за въвеждането в употреба на електронна фактура. Ако всичко върви по план, от 2011 г. клиентите в Западна България ще могат да се възползват и от тази услуга. Въвеждането на електронна фактура ще спести на дружеството по 30 стотинки на хартиена фактура.

Критику

От ЧЕЗ обявиха, че регулаторната рамка в България не отразява справедливо разходите. От компанията

заявиха, че през последните две години са предложили на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране да инвестират по 90 млн. лв. годишно, но регулаторът е намалил сумата на 70 млн. лв. Планираните за 2010 г. 130 млн. лв. инвестиции също не били одобрени от държавната енергийна комисия. От ЧЕЗ не казаха дали регулаторът е отказал този размер на инвестициите, за да не се оскъпи прекалено електроенергията.

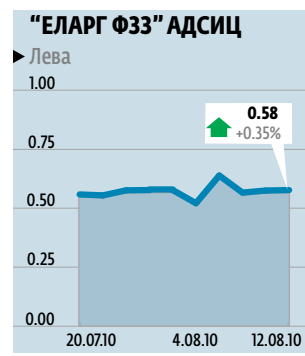
Елина Пулчева

12 КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Мнение Договорихме по-високи цени

С изтичането на договорите за наем на имоти, които бяха отдадени от „Елана Пропърти Мениджмънт“ (обслужващо дружество на „Еларг фонд за земедел-

ска земя“ АДСИЦ до февруари 2009 г.), „Агроменидж“ предоговаря отдаването на същите земи на доста по-високи ценови нива. Освен това намираме наематели за имоти, които не са отдавани до момента, и това води до допълнително увеличение на приходите. Очакваме рентата да продължи да нараства в

средносрочен план. Основната причина за това ще бъде постепенното изравняване на субсидиите за българските земеделски производители с тези в останалите страни от Европейския съюз. Това естествено ще повиши интереса на стопанските субекти към обработваемата земя. „Еларг“ е собственик на

293 000 дка земеделска земя в цялата страна. За момента не планираме повече от 5% изменения в общия обем на притежаваната земя, а оптимизация на землицата, в които присъстваме, чрез замени, покупки и продажби. Възходящата тенденция при финансовите ни резултати ще продължи и

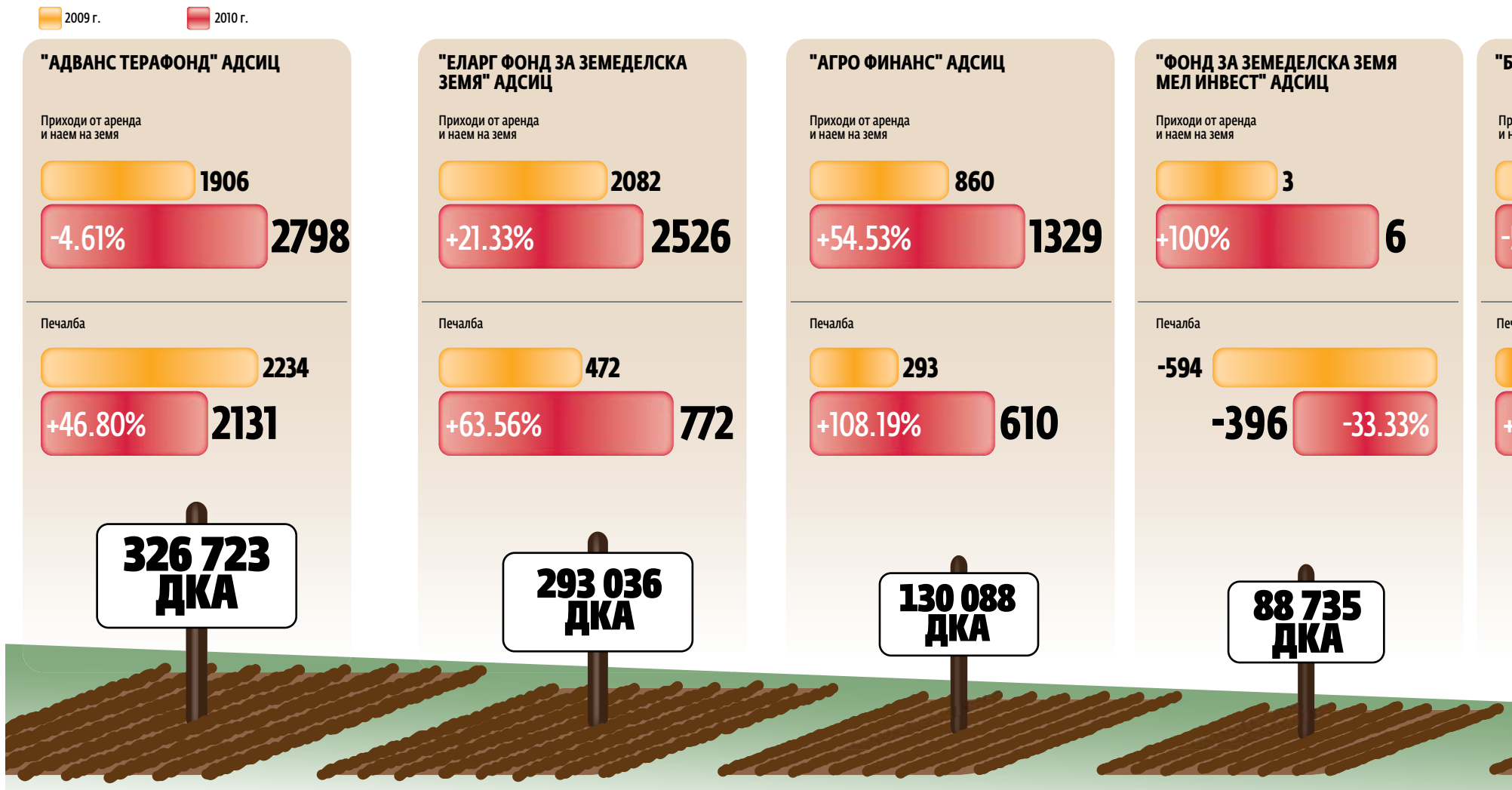
през следващите месеци. Очаквам резултатите ни да бъдат по-добри от миналогодишните, отразявайки отличната работа на екипа на „Еларг“ и обслужващото дружество.

Веселин Данев, изпълнителен директор на „Агроменидж“ АД, обслужващо дружество на „Еларг фонд за земеделска земя“ АДСИЦ

Дългосрочните договори повишават приходите на фондовете за земя

Специализираните АДСИЦ отчитат близо 40% ръст на постъпленията от р

Резултати на АДСИЦ за земя за първото полугодие, в хил. лв.

Дългосрочните договори са в основата на текущото и бъдещото повишаване на приходите на акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), които влягат парите на акционерите си в покупка на земеделски земи. Това е мнението на мениджърите на специализираните фондове, чиито акции се търгуват на Българската фондова борса.

Резултати

Според представените неконсолидирани отчети за първото полугодие на 2010 г. петте листвани на БФБ фонда за земеделска земя са реализирали 37.2% на приходите от рента и наем на имотите в портфейлите им. Общите постъпления от рента на „Аванс Терафонд“

АДСИЦ, „Еларг фонд за земеделска земя“ АДСИЦ, „Агро Финанс“ АДСИЦ, „Фонд за земеделска земя Мел инвест“ АДСИЦ и „Булленд инвестмънтс“ АДСИЦ в края на юни тази година са 6.7 млн. лв.

Най-много средства като абсолютна стойност са постъпили в касата на „Аванс Терафонд“. За първите шест месеца на тази година компанията е реализирала 2.8 млн. лв. от аренда и наем, което е повишение от 46.8% на годишна база. „Повишението на приходите е предварително планирано“, каза Радослав Манолов, изпълнителен директор на фонда. Според него един от факторите за повишението е фиксираното нарастване през четиригодишния пе-

риод на договора за аренда. „Аванс“ е най-голямото АДСИЦ по притежавани земи, тъй като в края на юни в портфейла на компанията има 326.7 хил. дка.

В края на юни 2010 г. „Еларг“ е събрало 2.5 млн. лв. приходи от рента и наем, което е ръст от 21.3% спрямо съпоставимия период на миналата година. „Предоговорихме съществуващите договори на доста по-високи ценови нива“, обясни повишението Веселин Данев, изпълнителен директор на „Агроменидж“ АД, което е обслужващо дружество на „Еларг“. До февруари 2009 г. обслужващо дружество на фонда беше „Елана Пропърти Мениджмънт“. Към 30 юни в портфейла на „Еларг“ има малко над 293 хил. дка земя.

Срок

Трето по брой на притежавани земи дружество е „Агро Финанс“, тъй като компанията е закупила общо 130.1 хил. дка. За полугодията на тази година приходите на фонда от наем и рента са се повишили с 54.5% и достигат 1.3 млн. лв. В интервю за в. „Пари“ изпълнителният директор на дружеството Десислава Йорданова обясни, че една от причините за повечето приходи е ръстът на отдадените земи под аренда. „Това е един от приоритетите ни“, твърди Йорданова.

На последното си общо събрание акционерите в „Агро Финанс“ решиха да премахнат срока на дейност на дружеството, който според учредителния акт изтича през 2013

г. Според шефката на компанията това ограничение е отпаднало, за да се даде възможност за сключване на дългосрочни договори, при които се договарят и по-високи ренти.

Приходите от рента при „Ф33 Мел инвест“ са се повишили двойно до 6 хил. лв. в края на юни. През първото полугодие „Булленд“ има 1463 лв. приходи от аренда и наем, което е 52.3% спад на годишна база. Възможно е при дружествата договорените плащания да бъдат получени наведнъж през следващите отчетни периоди, каквато практика имат част от фондовете.

Очаквания

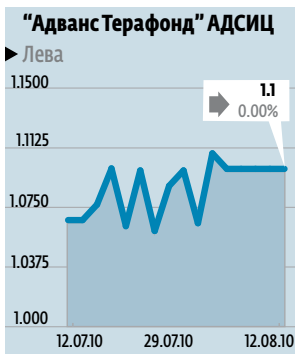
Шефовете на компанията са категорични, че аренд-

ните плащания към дружествата ще продължат да се повишават през тази година, както и в средносрочен план, тъй като се увеличават субсидиите към земеделските производители. По думите им парите, които получават производителите, ще вървят нагоре, тъй като до 2016 г. трябва да се изравнят с нивата в първите 15 страни членки на ЕС.

Тази тенденция, както и резултатите, постигнати към момента, карат мениджърите да са оптимистично настроени за резултатите на фондовете в края на 2010 г.

Атанас Христов

Написаното не е препоръка за вземане на инвестиционно решение.

Коментар

Субсидиите за производителите ще се повишават

Повишаването на приходите от аренда и наем е предварително планирано и се формира от няколко фактора. На първо място е размерът на рентата на декар, на второ - фиксираното

нарастване през четиригодишния период на договора за аренда и на трето - процентът отдадена земя от портфейла на дружеството. Тези фактори водят до стабилен ръст на приходите в дългосрочен план, а оттам стабилност на инвестицията. Земеделието е един от най-дискутираните отрасли на икономиката в страната и за всички е ясна

тенденцията на нарастване размера на субсидиите за земеделските производители. Този факт добавя стойност към земята освен като място за развиване на селскостопанска дейност и като източник за финансиране на производството. По всичко личи, че арендните плащания ще следват разmera на субсидиите за декар, които за текущата стопан-

ска година се очаква да са 28.50 лв./дка. Средносрочните прогнози ще следват договорите на страната с ЕС, където размерът на субсидията е с фиксирано нарастване до 2013 г. След това ще се плаща на ферма, а не на единица площ. Прогнозите ни са в края на годината „Аванс Терафонд“ да притежава 350 хил. дка.

Изминалата финансова година беше успешна за нас и дружеството ще разпредели над 3 млн. лв. дивидент. Според предварителните прогнози печалбата в края на 2010 г. се очаква да бъде над 4.5 млн. лв., което би довело до разпределяне на дивидент в размер на над 5% за финансовата 2010 г.

Рагослав Манолов,

изп. директор на „Аванс Терафонд“

Шават МЯ

ента и наем

УЛЛЕНД ИНВЕСТМЪНТС" АДСИЦ

иходи от аренда
наем на земя

3.345

56.26% 1.463

налба

12

1350% 174

20 881
ДКА

Търговия

Сделки се сключиха с три дружества

► Вчерта на БФБ бяха сключени сделки с книжката на три от специализираните АДСИЦ. Капитализацията на „Еларг Ф33“ се повиши с 0.365%, като при прехвърлени 200 лота цената достигна 0.58 лв. за акция. Без промяна затвори дяловете на „Аванс Терафонд“. Инвеститорите прехвърлиха 790 лота на цена 1.10 лв. за акция. По позицията на „Булленг“ минаха 967 дяла, като книжката на фонда се понижила с 2.32% до 0.42 лв. за акция.

Интервю Десислава Йорданова, изпълнителен директор на „Агро Финанс“ АДСИЦ

Премахнахме срока на дейност, за да осигурим по-добра текуща доходност

Ако искаме да вървим в посока на увеличаване на портфейла, набирането на капитал е нормална стъпка

► **Госпожо Йорданова, на общото събрание акционерите на фонда решиха да премахнат срока на дейност на дружеството. Защо?**

- Ограничението отпадна, за да се даде възможност за оптимизиране на текущите приходи от активите. Това става със сключването на дългосрочни договори за аренда - за 4 години или повече, при които обикновено се договарят повисоки средни арендни плащания. Определеният от учредителното събрание 7-годишен срок изтичаше през 2013 г., което на практика ни ограничаваше да сключваме дългосрочни договори, започващи от стопанската 2010/2011.

По този начин дружеството си осигурява стабилност на паричните потоци и добра текуща доходност за акционерите. Посоката в момента е да инвестираме в качествена земеделска земя, да направим добър портфейл, чиято стойност да нараства от повишаването на цената на земята и в резултат на управлението на дружеството. Приходите от аренда и наем повишават стойността на портфейла като текуща доходност и потенциал за ръст на продажната цена на имотите.

► **Приходите ви от аренда са се повишили през миналата година. Кои са причините за това?**

- Около три пъти е ръстът на приходите от наеми и аренда спрямо 2008 г. Една от причините е повишаването с около 80% на земята, която арендовахме, и по-високата средна рента на декар. Отдаването под аренда е един от приоритетите ни. В момента можем да се похвалим, че спрямо аналогичните дружества, които инвестират в земеделска земя, имаме най-висок процент отдаваемост. Надяваме се този показател да се увеличава и в бъдеще.

► **Ще продължи ли да се повишава арендното**

плащане на декар през следващите години?

- Имаме позитивни очаквания в тази посока.

Два са факторите, които влияят при определяне на арендата. Основният е субсидиите, които получават земеделските производители на декар. През 2010 спрямо 2007 г. те са нараснали почти двойно. Субсидиите са комбинация от плащания от ЕС и националните доплащания, като за 2010 г. са общо 28 лв. По график те се увеличават всяка година и през 2016 г. трябва да се изравнят с нивата, които получават производителите на първите 15 страни членки на ЕС.

Другият фактор е покачване качеството на имотите след тяхното окрупняване. Когато един имот е по-голям и когато е даван под аренда няколко години, производителите са склонни да плащат по-добри ренти.

► **В кои райони на страната купувате най-много земя?**

- Най-много покупки и най-голям процент притежавана земя имаме в областите Плевен и Монтана. Окрупняването на земята и концентрацията ѝ е другото важно бизнес направление след отдаването под аренда.

► **Колко декара планирате да притежавате в края на тази година?**

- Като месечен ръст в купуването на земя нивата ще се запазят спрямо началото на годината. По-важно е къде и с какво качество ще е купуваната земя. Имаме строга инвестиционна политика в това отношение. Купуваме в регионите, където земята отговаря на определени критерии като качество, възможност за даване под аренда, да е в близост до други парцели. Купуваме, но не на всяка цена.

► **Ще се отрази ли на „Агро Финанс“ забраната за строителство на ВЕИ върху земи от първа до четвърта категория?**

- При нас няма да има отражение, защото от самото си учредяване фондът следва политика да закупува само обработваеми земи, които не са предназначени за последваща промяна на статута.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

► **Имали ли сте запитване от инвеститори за продажба на парцели, на които да се строят ВЕИ?**

- Да, но въпросите са се ограничавали до това дали имаме подходящи парцели за подобни инвестиции. Не сме си го поставяли като цел и придобиването на подобни имоти остава извън инвестиционната ни стратегия.

► **Не ви ли съблазнява възможността да прогледате земя в пъти по-скъпа, за да се ползва тя за ВЕИ проекти?**

- Тук трябва да кажа защо фондът е решил да инвестира само в обработваеми земеделски земи. Искаме да поддържаме хомогенна структура на портфейла си като тип земя, която да е лесна за проследяване и оценка на резултатите от управлението.

Когато структурата на активите е миксирана - има регулирани парцели или такива, закупени с цел смяна на предназначението им, върху развитието на тази земя влияят различни рискови фактори. В случая

„Агро Финанс“ е фонд, който е за секюритизация само на земеделска земя и всеки инвеститор с такъв фокус може да инвестира в нас и може да изчисли цената на земята, която придобива не пряко, както и да проследи промяната в нейната стойност във времето.

► **Мислите ли да правите увеличение на капитала с цел разрастване на дейността?**

- Ако искаме да вървим в посока на увеличаване на портфейла на фонда, подобна стъпка е нормална. Това вече е въпрос за инвестиционно решение на акционерите ни и развитието на капиталовия пазар. Следващите няколко месеца ще имаме по-ясна представа за развитието на фонда - дали ще остане със сегашния размер на активите, или ще вървим към привличане на дялов или дългов ресурс.

► **Как се промени цената на земята от началото на годината?**

- Стабилна е, и то още от

началото на 2009 г. През 2008 г. имаше известен спад най-вече заради общото понижаване в сектора на недвижимите имоти. Земеделската земя остава най-стабилният актив в сектора.

Средната цена на придобиване през първите пет месеца на 2010 г. не се е променила спрямо същия период на миналата година.

До края на годината едва ли ще има движение в цената. В средносрочен план се надяваме цената да върви нагоре.

► **Как очаквате да завърши 2010 г. за „Агро Финанс“ АДСИЦ?**

- Ако годината приключи така, както започна, очакваме добри резултати. За първото тримесечие печалбата е 330 хил. лв., което е повече от резултата за цялата 2009 г. Има ръст на отдадените площи и повишаване на арендните плащания, поради което очакваме резултатите да са по-високи от миналата година и отново да разпределим дивидент.

Атанас Христов

Фирмите от търговията имат най-много пари в банки

Корпоративните депозити намаляват със 137 млн. лв. в края на юни

Най-много банкови спестявания имат фирмите, които се занимават с "търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети". Това показва статистиката за депозитните и кредитните показатели на Българската народна банка за второто тримесечие. Компаниите от този сектор са вложили в трезорите 3.521 млрд. лв.

за първите шест месеца на 2010 г. За същия период на миналата година е налице 12.5% спад.

В трезорите

Фирмите от преработващата промишленост също имат значителни авоари в банките. Спестяванията на този сектор се увеличават. В края на юни те възлизат

на 1.938 млрд. лв., което със 7% повече спрямо същия период на миналата година.

Въпреки че бяха едни от най-засегнатите от кризата, строителните фирми са на трето място по обем на банковите спестявания. За шестмесечието те имат депозити за 1.122 млрд. лв.

Нагоре към по-големите суми

Най-много са се увеличили сумите на банковите влогове на фирмите от добивната промишленост, производството и разпространението на електрическа енергия, както и на тези, които се занимават с създаване и разпространение на информация. Ком-

паниите, които работят в областта на добивната промишленост, имат депозити за 289 млн. лв., което спрямо първото шестмесечие на годината е ръст от 51.5%. Спестяванията на фирмите, които създават и разпространяват информация, са с ръст от 48.5% до 395 млн. лв.

От птичи поглед

Всички спестени пари на фирмите, депозирани в банки, се понижават с 1.1%, или с близо 137 млн. лв. Така в края на юни всички корпоративни депозити достигат 12.066 млрд. лв. Броят на влоговете на фирмите намалява с близо 16 хил. и в края на юни те са 449 млн. броя.

Две (не)възможни обяснения

Намалението на парите по депозити на фирми може да се тълкува като добър сигнал, свързан с размразяването на инвестиционната им дейност.

Според банкери компаниите масово държат пари по банкови сметки, а не ги инвестират, тъй като има несигурност по отношение на състоянието на икономиката. Бизнесът предпочита да държи свободния си финансов ресурс по депозити, за да се трупат лихви. Така той хем печели, хем изчаква по-добри времена за инвестиции. Сега, когато сумите по корпоративните влогове намаляват, това е сигнал за слабо активизиране на капиталовложенията. Вече

има и леко раздвижване и при този тип кредитиране - инвестиционното. Прогнозите са, че до края на годината положителните сигнали за българската икономика ще се увеличат, а пък фирмите ще разчупят консервативната си инвестиционна политика.

Има вариант обаче намаляването на парите по банковите сметки на фирмите да са сигнал за недостиг на средства и липса на външно финансиране. Макар че кредитирането вече се раздвижва, все още голяма част от бизнеса изпитва значителни финансови затруднения и прибягва до тези пари, които са спестени в по-добри времена.

Рагослава Димитрова

► Една от причините фирмите да теглят част от банковите си спестявания е, че имат сериозни финансови затруднения

1.1

► процента е спадът в обема на банковите влогове на фирмите. В края на първото полугодие те възлизат на 12 млрд. лв.

449

► млн. броя са корпоративните влогове в края на второто тримесечие на годината. Спрямо същия период на миналата година това е спад от 15.7 хил. броя

“Софарма” избра втори посредник за обратното изкупуване

Фармацевтичният холдинг ще изкупи до 3% собствени акции

“Софарма” АД, чиито акции са в базата на водещия индекс Sofix, избра още един инвестиционен посредник, който да обслужва обратното изкупуване на собствени акции, показва съобщение на дружеството до инвеститорите. Според решението на компанията и “Първа финансова брокерска къща” ООД ще е посредник по стартиралата първа процедура по обратно изкупуване.

Фармацевтичният холдинг започва придобиване на максимум 3% собствени акции, като в началото посредник по процедурата беше “София Интернешънъл Секюритиз” АД. Максималният срок за обратното изкупуване на до 3.96 млн.

► Огнян Донеv, изп. директор на “Софарма”

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

собствени книжа е две години. “Софарма” ще изкупува книжата на цени между 3.5 и 5.5 лв. за акция.

Търговската сесия вчера донесе 0.50% ръст за капи-

тализацията на “Софарма”. По позицията на синия чип бяха сключени 61 сделки, в които минаха 56 502 лота. Цената на затваряне достигна 4.03 лв. за акция.

Пловдивската “ТМ Инокс” отчете рязък скок на износа

Металообработващата компания ще надхвърли производствените нива от 2008 г.

Две поредни тримесечия през 2010 г. пловдивската металообработваща компания “ТМ Инокс” отчети ръст в производството, по висок от този през същите периоди на предкризисната 2008 г.

Износ

Добрите резултати идват благодарение на нарасналия износ, казва собственикът на компанията инж. Милко Цветков. Ако темповете на продажбите се запазят, ще надминем реализираните през 2008 г. 5.3 млн. EUR, казва Цветков.

Около 80% от продук-

цията на “ТМ Инокс” се изнасят. Компанията е един от най-големите производители на съдове и инсталации от неръждаема стомана у нас, които намират приложение в хранително-вкусовата, химическата и фармацевтичната промишленост. През тази година по собствена технология “ТМ Инокс” е произвела и инсталирала в Румъния най-големия съд за спирт с вместимост 2 млн. л.

Инвестиции

Въпреки кризата в пловдивската компания има рязко увеличение на технологичните инвестиции през последната година. Стойността на дълготрайните материални активи е нараснала от 2.2 млн. EUR

през 2008 г. на 4.3 млн. EUR през 2009 г., а индивидуалната производителност на труда на всеки от 200-те работници е достигнала близо 50 хил. лв. годишно.

За ускореното си експортно развитие “ТМ Инокс” ЕООД разчита на седем чуждестранни представителства, част от които са създадени в последните месеци и са в страни от ЕС. Основният чуждестранен партньор в момента е Украйна, но очакваме още през тази година износът да промени структурата си, казва инж. Цветков. Той смята, че основен потребител на съдове от неръждаема стомана през следващите години ще стане химическата индустрия.

Михаил Ванчев

Сделка ПИБ купи 2% от частен здравен фонд

Първа инвестиционна банка АД е купила миноритарен дял от 2% в "Здравноосигурителна каса Прайм Хелт" АД, показва съобщение на трезора към инвестиционната общност. Публичната

банка е купила книгата на частния здравен фонд на 5 август. ПИБ ще се стреми да придобие и мажоритарен дял в ЗОК "Прайм Хелт", догълват от трезора. При следващото увеличение на капитала банката може да запише такъв брой акции, който ще й даде правата на мажоритарен собственик. Официалните данни на Комисията за финансов надзор показ-

ват, че към 31 май 2010 г. ЗОК "Прайм Хелт" има 2.1% пазарен дял на пазара на доброволното здравно осигуряване. Премийният приход на фонда за първите пет месеца е 453.26 хил. лв. Вчера книгата на ПИБ загубиха 0.76% от стойността си и се смъкнаха до 1.965 лв. за акция. По позицията на синия чип бяха сключени 23 сделки за 4510 лота.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Мебелните фирми видяха края на кризата в бранша

В средата на годината производителите излизат на плюс за първи път от есента на 2008 г.

Над 1000 квадратни метра изложбена площ в есенното изложение "Светът на мебелите" в столицата вече е ангажирана от български производители. Организаторът - Българската камара на дървообработващата и мебелната индустрия, е изненадана от този интерес. Изложението ще се проведе в края на октомври и никога досега на този етап от годината заявеното участие не е било толкова голямо, казва Стефан Ганев, изпълнителен директор на камарата. Дори и през 2008 г., когато "Светът на мебелите" се проведе на рекордните от създаването му 7400 квадратни метра.

Оживление

"Фирмите вече са разбрали, че участието в изложението е най-евтината възможност да рекламират продукцията си и да намерят нови контрагенти. Затова взимат мерки да оживят дейността си", казва Стефан Ганев. Другата причина за по-голямата активност са очак-

ванията за увеличение на поръчките през следващите няколко месеца.

Производството на мебели бе една от най-засегнатите от кризата индустрии в Европа - със спад от над 30% през миналата година. Стойността на износа на български мебели падна на 120 млн. лв. при 170 млн. лв. през 2008 г., а на дървен материал на 250 млн. лв. от 300 млн. лв.

Браншът върви с около половин година изоставане от общите тенденции в икономиката. С това се обясняват все още отрицателните стойности на индекса на този вид производство въпреки добрите данни през последните три месеца за повечето сектори от преработвателната индустрия у нас. От юни обаче производството на дървен материал и на мебели излиза на плюс. При дървопреработването производственият индекс расте със 17% на годишна база, докато при мебелите е 9.7%.

► От 1 юли Българската камара на дървообработващата и мебелната индустрия поставя специален знак "Проверени български мебели" на продуктите на десетина наши компании

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Проверени български мебели

Най-много пострадаха от кризата тези фирми, които изцяло разчитаха на вътрешния пазар, казва Стефан Ганев. По оценка на самите предприемачи най-тежки са били първите три-четири месеца на тази година. Тези пък, които умеят да работят на външни пазари, почти не са усетили кризата, твърди Ганев. През тази

година двайсетина български фирми доста успешно се представят вече на три международни изложения и без никакви проблеми печелят поръчки. Сред тях са "Никром Мебел", "Августа Мебел", "Тедива", "Лудогорие", "Мебелор", "Матраци ТЕД", "Лесоимпекс".

Част от тези компании вече са се включили в инициативата на Браншовата камара на дървообработващата и

мебелната промишленост срещу сивата икономика. От 1 юли камарата поставя специален знак "Проверени български мебели" на продуктите на десетина наши компании. Той е гаранция, че те ползват законно добит дървесина, плащат всички осигуровки и данъци, а производството им не вреди на околната среда. Сивият сектор в този бранш е близо 40% от произведения брутен

вътрешен продукт. Браншовата камара е недоволна, че държавата продължава да не може да се справи с незаконната сеч в горите. По всичко личи, че и тази година няма да се намерят средства за сертифициране на горите. Едва 7% от тях (160 хил. ха) в момента имат сертификат, което пречи на възможността да се проследява произходът на материала.

Мила Кисьова

ЧЕЗ ще въвежда електронна фактура от 2011 г.

► Според главния оперативен директор на "ЧЕЗ България" Алеш Дам през последните 5 години ЧЕЗ е инвестирала 1.7 млрд. лв.

СНИМКА МАРИНА НАГЕЛОВА

ДКЕВР е отхвърлила предложението на дружеството да инвестира 130 млн. лв.

През последните 5 години, откакто електроразпределителното дружество ЧЕЗ е в страната, са инвестирани 1.7 млрд. лв. В тази сума влизат и платените данъци към държавата, заявява главният оперативен директор на "ЧЕЗ България" Алеш Дам.

Около 400 млн. лв. са инвестирани в електроп-

реносната мрежа средства. Според Дам, откакто дружеството оперира в България, качеството на услугата се е повишило.

Електронна фактура

Загубите по електроразпределителната мрежа са намалели от 20 на 15% по думите на директора на "ЧЕЗ Разпределение" Атанас Дандаров. Времетраенето на планираните прекъсвания пък е намалело с 35%.

От чешката енергийна компания обявиха, че поради големия интерес от

страна на клиентите в момента се разработва проект за въвеждането в употреба на електронна фактура. Ако всичко върви по план, от 2011 г. клиентите в Западна България ще могат да се възползват и от тази услуга. Въвеждането на електронна фактура ще спести на дружеството по 30 стотинки на хартиена фактура.

Критику

От ЧЕЗ обявиха, че регулаторната рамка в България не отразява справедливо разходите. От компанията

заявиха, че през последните две години са предложили на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране да инвестират по 90 млн. лв. годишно, но регулаторът е намалил сумата на 70 млн. лв. Планираните за 2010 г. 130 млн. лв. инвестиции също не били одобрени от държавната енергийна комисия. От ЧЕЗ не казаха дали регулаторът е отказал този размер на инвестициите, за да не се оскъпи прекалено електроенергията.

Елина Пулчева

16 ПАЗАРИ

▶ Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Август	Септември
Суров петрол	NYMEX	USD/6	76,16	76,6
Брент	ICE	USD/6	75,73	76,09
Газовъл	ICE	USD/т	644,5	650,25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,34	4,34
Бензин 95	NYMEX	USD/т	699	-
Нафта	NYMEX	USD/т	657	-

▶ Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Септември
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	272,73
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	163,68
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	289,95
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	1799,82
Kaiko		NYBOT	USD/m	2883,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	3816,14
Соя	No.2	ICE	USD/m	375,79
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	535,40

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

▶ Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	7180	7200
Калай	LME	USD/т	20250	20025
Олово	LME	USD/т	2028	2062,25
Цинк	LME	USD/т	2010	2040
Алуминий	LME	USD/т	2131,5	2147,5
Никел	LME	USD/т	21030	21200
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2205	2136

▶ Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1213,3	1213,5
Сребро	LME	USD/тр.у.	17,98	18,02
Платина	LME	USD/тр.у.	1520	1525
Паладий	LME	USD/тр.у.	468,75	471
Родий	LME	USD/тр.у.	2125	2175

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 kg ; 1 бу. царевица = 25.4016 kg ; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овец = 15.4224 kg ; 1 lb. = 0.4536 kg ; 1 cwt = 50 kg ; 1 gal. = 3.785 л ; 1MT = 1000 kg

▶ Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,39086
Бразилски реал	BRL	10	8,90025
Канадски долар	CAD	1	1,54245
Швейцарски франк	CHF	1	1,43695
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,33965
Чешка корона	CZK	100	7,60284
Датска корона	DKK	10	2,62746
Естонска корона	EKK	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,37675
Хонконгски долар	HKD	10	2,04917
Хърватска куна	HRK	10	2,71832
Унгарски форинт	HUF	1000	6,97564
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,76047
Исландска корона	ISK	100	3,45102
Японска йена	JPY	1000	6,74424
Южнокорейски вон	KRW	100	1,76583
Литовски литас	LTL	1000	1,34159
Литовски литас	LVL	10	5,66448
Мексиканско песо	MXN	1	2,76091
Малайзийски рингит	MYR	10	1,26647
Норвежка корона	NOK	10	4,93241
Новозеландски долар	NZD	10	2,46668
Филипинско песо	PHP	10	1,13211
Полска злота	PLN	100	3,46128
Нова румънска лея	RON	10	4,80997
Руска рубла	RUB	10	4,63083
Шведска корона	SEK	100	5,13983
Сингапурски долар	SGD	10	2,05617
Словашка корона	SKK	10	1,14617
Тайландски бат	THB	100	4,92288
Нова турска лира	TRY	10	1,01660
Щатски долар	USD	1	1,53986
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,10812

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.08.2010.

▶ Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,36571	0,00759
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,59932	0,08831
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,54979	0,01146
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,44962	0,02149
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,25375	0,03583
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,85789	-0,02217
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62503	-0,00010
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,38341	0,02073
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,96874	0,03373
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,70467	-0,00424
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,92501	-0,00761
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,69567	0,02316
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,26925	0,05195
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	1000	6,74424	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,78615	0,01713
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,28420	0,01326
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,76091	-0,00039
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,19552	0,01275
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,80123	0,06407
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,45568	0,00061
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,08296	0,00084
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,36342	0,04034
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,86005	-0,02281
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,61553	0,00055
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,99056	0,02255
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,06355	0,00022
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,12204	0,01711
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,78619	0,07947
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	1	1,00278	-8,93134
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,52919	0,02655
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,08440	0,02026
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1826,88000	31,28000

Обмenni курсове на чуждестранните валути към лева за 13.08.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Raiffeisen Capital Management		Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 10.08.2010 г.				Цена при обратно изкупуване
Фондове на Райфайзен Капиталманаж Гезелшафт м.б.Х. за дата 11.08.2010 г.				До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен	USD	157,57	156,80	156,04	155,65	153,73	153,73
Райфайзен-Евролиос-Облигации	консервативен	EUR	12,00	11,94	11,89	11,86	11,71	11,71
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	86,66	86,24	85,82	85,40	84,14	84,14
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	99,22	98,74	98,26	97,77	96,33	96,33
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	762,64	758,94	755,24	751,54	740,43	740,43
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	161,65	160,88	160,11	159,34	153,95	153,95
Райфайзен-ГлобалниОснови-Акции	високодоходен	EUR	78,85	78,47	78,09	77,72	75,82	75,82
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	150,82	150,10	149,37	148,65	145,02	145,02
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	296,72	295,31	293,89	292,48	282,59	282,59
Райфайзен-Евразийски-Акции	високодоходен	EUR	190,24	189,33	188,43	187,52	181,18	181,18
Райфайзен-НовозинквациПазари в Акции	високодоходен	EUR	227,68	226,60	225,51	224,43	216,84	216,84
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	80,79	80,40	80,02	79,63	76,94	76,94
Райфайзен-ИзточнаЕвропа-Облигации	консервативен	EUR	233,59	232,48	231,37	230,26	222,47	222,47

Нетната стойност на фондовете на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

▶ Котировки на взаимните фондове

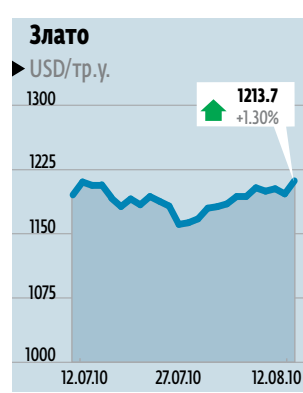
Фонд	Тип	Ем. от (сп)	ЦОМ	От началото на годината (не се ангажира)		Доходност и Risk		Начало на публ. продажване					
				за поръчки над 20000 лв	за поръчки от 2000 до 20000	за поръчки над 2000 лв	сег. курс на 2-та тор.		за последните 12 мес.	От началото на публ. продажване (ангажирана)			
Авора Капитал АД	балансиран	4.8320	4.8562	5.0253	4.8320	4.7354	-6.16%	14.97%	-10.79%	-24.76%	21.01.2008		
Авора капитал - балансиран	фонд в акции	6.6826	6.7160	6.9499	6.6826	6.5489	-5.66%	14.32%	-7.37%	-14.62%	23.01.2008		
Авора капитал - слова COMMODITY FUND	високодоходен	10.1342	10.2862	10.5396	0.0000	0.0000	0.74%	N/A	N/A	N/A	23.09.2009		
Активна Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	2.2737			2.2737		-8.77%	27.67%	-13.70%	-56.93%	12.11.2007		
ДФ Активна Високодоходен	балансиран	2.6996			2.6996		-9.24%	24.34%	-13.86%	-50.30%	12.11.2007		
Астра Асет Менеджмънт АД	паричен пазар	11.2069		11.2013	11.1845	11.1957	11.1957	11.2013	4.27%	0.12%	6.99%	6.35%	06.10.2008
ДФ Астра Кеш	балансиран	10.8022		10.7485	10.6410	10.6948	0.0000	0.36%	4.86%	3.50%	4.04%	06.10.2008	
ДФ Астра Баланс	фонд в акции	10.0439		9.9939	9.8440	9.8940	0.0000	-2.79%	9.44%	-0.39%	-0.03%	06.10.2008	
ДФ Астра Плюс	балансиран	13.5671			13.4328		0.08%	6.27%	2.86%	6.53%	14.12.2005		
БенчМарк Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	7.9044			7.8261		-6.57%	12.76%	-9.57%	-4.81%	01.03.2006		
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	4.8740			4.8257		-17.56%	12.93%	-15.90%	-16.17%	21.06.2006		
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	7.8009			7.5737		-4.37%	12.81%	2.89%	-10.44%	05.02.2008		
ДФ БенчМарк Фонд 4 ЕНЕРГЕТИКА	фонд в акции	11.2149			10.8883		6.10%	12.27%	10.74%	3.43%	05.02.2008		
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	паричен пазар	11.9413			11.9413		5.26%	0.21%	8.88%	8.42%	03.06.2008		
Болкан Капитал Менеджмънт АД	фонд в облигации	80.8020		80.5192	80.8020		-2.57%	1.98%	-3.13%	-5.15%	20.11.2006		
ДФ БКМ Балансиран Капитал	фонд в акции	46.9142		46.9142	46.9142		-9.60%	3.05%	-12.45%	-14.25%	20.11.2006		
ДФ Европа	фонд в акции	62.4805		62.1681	62.4805		-9.37%	4.21%	-5.63%	-13.13%	03.10.2007		
ДФ Балкани	балансиран	96.9797		96.9797	96.9797		-6.24%	3.10%	-4.26%	-1.08%	04.01.2007		
Варчев Мениджмънт Къмплани ЕАД	балансиран	79.0803		79.0803	79.0803		-5.23%	2.00%	-5.61%	-7.68%	25.06.2007		
ДФ Варчев Високодоходен фонд	фонд в акции	1.30339		1.30339	1.30339		4.27%	0.87%	6.57%	5.78%	01.12.2005		
ДФ ДСК Стандат	балансиран	1.06358		1.05722	1.05722		-1.46%	5.54%	0.68%	1.26%	01.12.2005		
ДФ ДСК Баланс	фонд в акции	0.73280		0.72191	0.72191		-6.25%	12.42%	-2.33%	-6.95%	01.03.2006		
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.72827		0.72385	0.72385		-0.79%	1.91%	1.55%	-12.32%	07.03.2008		
ДФ ДСК Имоти	ниско рисков	1.04674		1.04361	1.04361		2.04%	0.38%	3.71%	3.5			

Индекс на деня

1.18

► процента се понижи американският индекс Nasdaq Composite и достигна 2182.52 пункта

По време на борсовата сесия в четвъртък измерителният загуби 27 пункта от стойността си. Лошите резултати на високотехнологичните компании, листнати там, бяха причината за спада

Цената на златото отбеляза повишение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1214.33 USD/тр.у. Недоверието на инвеститорите в развитите икономики върнаха блясъка на златото

Стока на деня

3.22

► процента спечели кафето на борсата в Ню Йорк и достигна 3922 USD/т

Оризът успя да навакса всичко загубено през миналия месец, като само за една сесия добави 5 USD към стойността си главно заради големия инвеститорски интерес

Петролът загуби 6% за три дни

Цената на петрола слезе под 77 USD/б - ниво, недостигано повече от месец. Негативната тенденция започна още в понеделник, когато беше регистрирано поевтиняване от 1.51%, и продължи във вторник със загуба от 2.23%. Причините за поредното обезценяване на нефта бяха няколко. От една страна, негативно влияние оказаха данните за запасите от бензин в САЩ, а от друга - рекордните нива на безработицата и търговският дефицит на САЩ. Отрицателният търговски баланс на САЩ за юни достигна рекордните 49.9 млрд. USD, след като месец по-рано стойността на този показател беше 42.2 млрд. USD.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за септември се котираха при нива 76.25 USD/б, което е понижение от 2.27%

Според официални данни на американското министерство на енергетиката запасите от бензин в САЩ през миналата седмица са се увеличили до невиданите в последните 10 години нива. Натрупаните количества до 6 август са стигнали 223.4 млн. барела, което е увеличение с 409 хил. барела. Тези цифри изненадаха анализаторите, тъй като техните предварителни прогнози за увеличението не надминаваха 250 хил.

барела. Безпокойството на инвеститорите се засилва от факта, че в момента е сезонът на отпуските, в който традиционно пътуванията се увеличават, а запасите от гориво падат.

Натрупаните количества от петролни дестилати (дизелово гориво и гориво за отопление) също са се увеличили през отчетния период. Общото им количество е нараснало с 3.46 млн. барела до 173.1 млн.

► Големите запаси от горива в САЩ бяха главната причина за рязкото обезценяване на петрола

барела - нива, недостигани от 1983 г. В същото време петролните рафинерии работят с 88% от своя капацитет, докато седмица по-рано са оперирали с 91.2% от възможностите си. Това обяснява и понижението при запасите от суров петрол, които са намалели с 2.99 млн. барела и са

стигнали 355 млн. барела. Доклад на бюрото по труда от четвъртък пък показва, че броят на американците, потърсили застраховките си за безработица, през миналата седмица се е увеличил с 2000 спрямо предходната до 484 хил., докато анализаторите очакваха цифрата да не надмине 463 хил.

На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за септември се котираха при нива 76.25 USD/б, което е понижение от 2.27%. За трите губещи сесии нефтът успя да загуби 4 USD от стойността си, или 6.42%. Спад в цената имаше и при сорта Брент, като там загубите

стигнаха 1.73% до 76.3 USD/б. На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за септември се котираха при нива 76.25 USD/б, което е понижение от 2.27%

Прогнози за сектора на Международната енергийна агенция четете на стр. 18

Швейцарският франк спечели най-много

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Швейцарската валута поскъпна с 1.14% срещу еврото до 1.3480 EUR/CHF

Швейцарският франк регистрира повишение спрямо еврото за трета поредна сесия и успя да слезе под 1.35 EUR/CHF. При такива нива валутата се намираше преди три седмици. Сред основните причини за поредното поскъпване са опасенията, че в опита си да решат дълговите си проблеми европейските държави ще продължават да обезценяват единната валута и с това превръщат франка в една от малкото алтернативи за инвеститорите. Поскъпването на

швейцарската валута не беше единствено срещу еврото, а спрямо всичките 16 най-търгувани валути. Изказване по повод невъзможността на централната банка на Швейцария да се справи с постоянното поскъпване направи и президентът на страната Дорис Лютхард. Тя обяви, че трябва да се предприемат по-сериозни мерки за овладяване на поскъпването, защото при сегашния курс на франка и еврото се поставят пред сериозно изпитание швейцарските компании, търгуващи със страните от еврозоната.

Данните от САЩ, Великобритания и Гърция не помогнаха с нищо на швейцарската валута. Федералният резерв на САЩ обяви на състоялата се в сряда среща, че ще пусне в обращение допълнително количество долари, като започне

► Франкът регистрира увеличение спрямо 16-те най-търгувани валути и слезе под 1.35 EUR/CHF срещу еврото

да изкупува облигации. Bank of England намали предварителните си прогнози за инфлацията и икономическия растеж на Великобритания, а данните за Гърция показват, че икономиката на страната се свива с 1.5%, като такава негативна тенденция се наблюдава

за седмо тримесечие.

Швейцарската валута поскъпна с 1.14% срещу еврото до 1.3480 EUR/CHF. Спрямо британската лира и долара поскъпването стигна съответно 1.22% и 1.22% до 1.0518 EUR/CHF и 1.6398 GBP/CHF.

Цена (HCA) на неинструментирувана единица клас А за 11.08.2010 г.		
Pioneer Investments Pioneer Funds u Pioneer P.F.	Pioneer Funds u Pioneer P.F.	
	USD клас	EUR клас
Pioneer Funds - Американски Фонд Пауиниър	4,92	3,82
Pioneer Funds - Акции от евро Средиземноморския регион и Развиваща се Европа	23,49	18,21
Pioneer Funds - Японски акции	2,4	1,86
Pioneer Funds - Акции на развиващи се пазари	9,79	7,59
Pioneer Funds - Акции Велик Китай	11,37	8,82
Pioneer Funds - Акции от Тихоокеанския Район без Япония	8,16	6,33
Pioneer Funds - Европейски компании с малка капитализация	10,62	8,23
Pioneer Funds - Американски компании със средна капитализация	6,85	5,31
Pioneer Funds - Водещи Европейски Компании	6,03	4,68
Pioneer Funds - Световни тенденции	5,26	4,08
Pioneer Funds - Облигации на развиващи се пазари	12,16	9,43
Pioneer Funds - Американски Високодоходен	8,54	6,62
Pioneer Funds - Стратегически доход	8,82	6,84
Pioneer Funds - Европейски корпоративни облигации	9,26	7,18
Pioneer Funds - Европейски облигации	10,1	7,83
Pioneer Funds - Краткосрочен в щатски долари	6	4,65
Pioneer Funds - Краткосрочен в евро	7,85	6,09
Pioneer Funds - Глобален селективен	48,93	55,04
Pioneer P.F. - Глобален дефанзивен	7,83	6,07
Pioneer P.F. - Глобален дефанзивен плюс	6,14	4,76
Pioneer P.F. - Глобален динамичен		45,75
Pioneer P.F. - Глобален прогресивен		34,1
Pioneer Funds - Стоков Алфа	57,69	44,72
Pioneer Funds - Глобални Облигации Агрегатен	84,83	65,76
Pioneer Funds - Европейски акции стойност		66,39
Pioneer Funds - Американски - ръст-проучвателен	92,4	71,63
Pioneer Funds - Глобален зъбкв	87,08	67,51
Pioneer Funds - Абсолютна доходност равновесен		53,45
Общо активи от директни продажби на Pioneer Funds u Pioneer P.F. в България (без прокупт Авангарг)	€ 79 703 436	

Съсловията за инвестиране в Pioneer Funds (Фондове "Пауиниър") и Pioneer P.F. (Пауиниър П.Ф.) можете да се запознаете във всички клонове на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД или на адрес www.pioneerinvestments.cz/bg. Уникредит Булбанк АД създаде безплатната телефонна линия 0 800 14 000 (Телефонната линия е на цената на един градски разговор, независимо откъде се обаждайте). Предишните резултати от дейността на Фонда нямат по необходимост връзка с бъдещите резултати от тази дейност. Стойността на инвестициите и доходът от тях могат да се повишат, но и понижат без гаранция за печалба и при съществуването на риск за инвеститорите да не си възстановят пълния размер на вложените от тях средства. Инвестициите във Фонда не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата, или с друг вид гаранция.

Търсенето на петрол през 2010 г. ще достигне предкризисните нива

Възстановяването ще продължи с по-бавни темпове и догодина, показва доклад на IEA

Пазарът на петрол вече дава добри знаци за възстановяване след ниските нива по време на световната икономическа криза. Това показва последният междинен доклад на Международната енергийна агенция (IEA) за петролния и газовия сектор. Аналогични са резултатите и от най-новия месечен анализ на институцията за състоянието на петролния пазар, в който прогнозата за годишното търсене на черното гориво е завишена с 50 хил. барела на ден спрямо тази от миналия месец. Според IEA петролният „глад“ ще скочи до 86.56 млн. барела на ден през 2010 г. (ръст от 2.2% на годишна база) и 87.86 млн. барела на ден през 2011 г. (ръст от 1.5%). На практика това означава, че през 2010 г. търсенето на петрол най-после ще достигне предкризисните нива от 2007 г. (86.5 млн. барела на ден) след рязкото пазарно „гмурване“ от 2009 г. (84.7 млн. барела на ден).

Колебание

IEA подобри прогнозата си, след като Международният валутен фонд изнесе преработени данни за по-бързия растеж на световната икономика от очакваното по-рано. През 2011 г. обаче тази тенденция ще продължи по-колебливо - ръстът на пазара ще се забави, обяснява IEA. Това означава, че търсенето на петрол през 2011 г. ще се увеличи с едва 1.3 млн. барела на ден (1.5%) спрямо заложеното покачване от 1.8 млн. барела на ден през тази година (2.2% спрямо 2009 г.).

Предлагане

Изчисленията се базират на очаквания за умерен скок в показателите на световния БВП - повишение от 4.5%. Таваанът на разширяването на глобалната икономика догодина обаче ще е 4.3%, се отбелязва в доклада. Всъщност тези прогнози биха могли да претърпят още ревизии, тъй като пазарната перспектива остава нестабилна.

Едно обаче е сигурно, казват от агенцията. Това, че зависимостта на останалия свят от 11-те държави членки на ОПЕК ще намалее както през тази, така и през следващата година. Добивът на черно гориво от страните извън ОПЕК ще скочи с 200 хил. барела на ден до 52.6 млн. барела на ден през тази година. Това се дължи най-вече на отчетените по-високи производствени резултати в САЩ и Китай. Те са причината IEA да повиши прогнозата си за 2011 г. със 100 хил. барела на ден спрямо публикуваните миналия месец очаквания. Така прогнозата сега е за търсене в обем 52.9 млн. барела на ден.

В резултат на това страните производителки от ОПЕК, които произвеждат около 40% от потребявания петрол, ще трябва да осигурят със 100 хил. барела на ден по-малко през следващата година, отколкото предвижданията на агенцията от юли. Това възлиза на 29.1 млн. барела на ден. За сравнение през 2010 г. заложената квота също е намалена със 100 хил. до 28.8 млн. барела на ден.

Сценарии

Въпреки че икономическото възстановяване вече е факт, не стихват опасенията за това доколко ще е устойчиво то, пише в междинния доклад на IEA. Всъщност притесненията са по-ограничени в сравнение с тези за пазара на природен газ, тъй като в световен план употребата на петрол отива предимно за нуждите на транспорта, където търсенето е по-нееластично. Това означава, че индустрията и световното производство не зависят в толкова голяма степен от

предлагането на черното гориво (за разлика от синьото) и сътресенията от миналите две години не са го засегнали чак толкова силно. Въпреки това IEA е изготвила два сценария за развитието на петролния пазар в зависимост от световната икономическа обстановка.

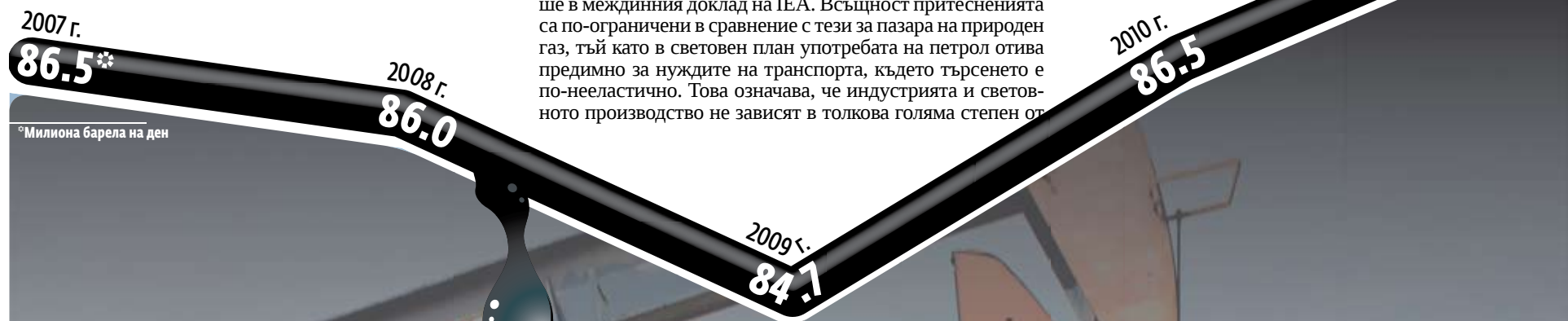
Добрият...

В случай че световният БВП продължи да нараства стабилно с 4.5% годишно, петролният „глад“ ще продължи да се увеличава със средно 1.2 млн. барела на ден всеки 12 месеца, достигайки почти 92 млн. барела на ден през 2015 г. Този вариант почива на предположението, че наблюдаваният през последните 5 години спад в употребата на петрол ще се запази и занапред при темпо от 3% годишно. Става въпрос за оптимизация на производствените технологични бази, така че да „погълчат“ по-малко гориво.

...и лошият

Ако обаче БВП продължи да нараства едва с 3% на година, а оптимизацията в употребата на черно гориво се забави до намаление от 2% годишно, пазарът ще достигне по-скромни нива. Тогава търсенето до 2015 г. ще достигне 90 млн. барела на ден.

Марина Узунова

*Милiona барела на ден

86.56

млн. барела на ден ще достигне световното търсене на петрол през 2010 г.

87.86

млн. барела на ден ще достигне световното търсене на петрол през 2011 г.

52.6

млн. барела на ден ще осигурят страните извън ОПЕК през тази година

28.8

млн. барела на ден ще е квотата на ОПЕК през тази година

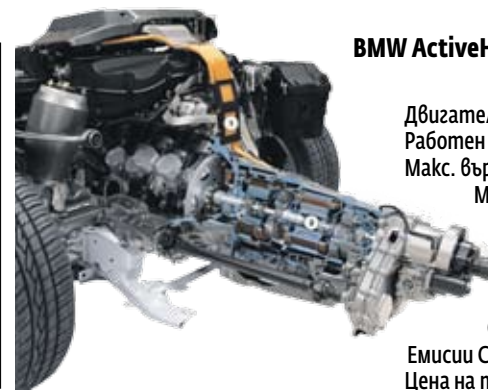
АВТОПАРИ

Журналист:
Константин Томов

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-872

BMW ActiveHybrid X6

Двигатели **8-цилиндров бензинов; 2 електромотора**
Работен обем **4395 куб. см**
Макс. въртящ момент **780 Nm 1750-400 об./мин**
Макс. мощност **485 к.с. (357 kW)**
Тегло **2525 кг**
Трансмисия **7-степенна автоматична**
Ускорение 0-100 км/ч **5.6 сек**
Макс. скорост **236 км/ч**
Среден разход на 100 км (комбиниран) **9.9 л**
Емисии CO₂ на км **231 г**
Цена на тестовия автомобил **210 200 лв.**

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИМПУЛС

С ActiveHybrid X6 BMW доказва, че хибридите не са непременно саможертва

Минало

BMW има над 40 години опит с електрическото задвижване. За олимпиадата в Мюнхен през 1972 г. компанията предостави няколко дузини електромобили на базата на BMW 1602, задвижвани от агрегат с мощност 43 к.с. Те обаче имаха много ограничен пробег заради несъвършените тогава акумулаторни технологии.

Помощници

Двата електромотора, интегрирани в скоростната кутия, помагат при ускорение (режим boost), заместват бензиновия двигател при движение с ниска скорост (до 60 км/ч) и оползотворяват отделената при спиране енергия, като зареждат 2.4-киловатчасовата никел-металхидридна батерия в багажника.

Динамика

При ActiveHybrid X6 е въведена една особена функция на диференциала, която насочва повече въртящ момент към външното колело при завиване и съответно прави възможни някои маневри, които иначе добрата стара нютонова физика не би погледнала с добро око.

Значи така изглеждало бъдещето - една дискретна синя светлинка под скоростомера. Само тя и двете мънички табелки отзад и отстрани показват, че караме не както да е BMW, а ActiveHybrid X6 - най-бързия хибрид в историята.

Естествено има и безброй други признаци, които отличават това високотехнологично постижение от "обикновените" машини на баварската компания. Но за да ги усетите, първо трябва да натиснете бутон на запалването. Като начало той не произвежда абсолютно никакъв звук - ActiveHybrid X6 потегля само с помощта на съвсем тихите си електромотори. И може да се движи така при скорости до 60 км/ч. Усещането как два тона и половина се носят безшумно над асфалта е почти нереално.

Хибриду? Никога!

Всъщност целият автомобил е нереален - ако всичко вървеше според плановете на BMW, той изобщо не биваше да съществува. Доста години баварците се надсмиваха над хибридна мания, обзела света, и вместо това предпочитаха да усъвършенстват конвенционалните си двигатели. Рационален ход, защото икономичите, които BMW осъществи при дизеловите си мотори в последното десетилетие, чувствително надхвърлят екологичния ефект от всички хибриди, произведени някога. Успоредно с това компанията се зае с разработването на единствената наистина чиста технология - водородното задвижване.

С две думи, BMW заложи на здравия разум. И сгреша, защото здравият разум никога не е бил сред основните движещи сили на пазара.

Водородната технология изисква изцяло нова инфраструктура, само че очевидно никой не е чак дотам загрижен за природата, че да се захване с това. А проблемът с конвенционалните икономии, колкото и да са забележителни, е, че с тях няма как да заявиш моралното си превъзходство над съседа.

Хибриду? Разбира се!

Така че в крайна сметка BMW отстъпи пред пазарните нагласи и пушна наведнъж цели два хибрида. Единият на базата на серия 7 е от т.нар. "меки" хибриди, при които електромоторът само улеснява ускорението и захранва някои помощни устройства. Вторият е ActiveHybrid X6 - пълен хибрид, който, споменахме, може да се движи и без участието на бензиновия си двигател. За целта той има два електромотора, вградени

в скоростната кутия (91 и 86 к.с.).

Ще ви трябва съвсем малко време, преди да разберете, че този автомобил далеч не е капитулация на BMW пред пазара и отстъпление от фирмената философия. Със своята първа стъпка в хибридни технологии баварците искат не да следват модата, а да я определят. ActiveHybrid X6 е злонамерен удар срещу всеобщото схващане за хибрида като за някаква саможертва, която правим, за да се харесаме на околните.

Греховна мощност

Нека го кажем честно - с 485-те си коня комбинирана мощност този автомобил трудно може да се развява като знаме на икономичността. Електродвигателите несъмнено пестят гориво в града и при благоприятно шофиране извън не-

го действително може да сведат разхода до около 10 на сто. Но да караш благоприятно при 4.4-литров бензинов турбомотор под краката си е горе-долу толкова реалистично, колкото да се посветиш на Бога на сред плажа Копакабана.

Избирайки тъкмо това чудовище, за да го превърнат в хибрид, баварците сякаш казват: ние познаваме несъвършенствата на човешката природа. И предпочитаме да ги приемем и да работим върху тях, вместо лицемерно да се правим, че ги няма. Така че ако искате да ги пред светата екологичната си съвест, вземете си малолитражка. И посадете няколко дръвчета. Но ако искате да се насладите на усещането за една съвършена машина, ActiveHybrid X6 е тъкмо за вас. Защото бъдещето е много повече от една синя светлинка.

Редактор:
Елина Пулчева
epulcheva@pari.bg
tel. 4395-877

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-872

Гърмящи

Няма опасен силикон

Няма опасност от гърмящ силикон, каза за в. „Пари“ д-р Христо Бояджиев във връзка с рисковите силиконови импланти, за които се писа преди време. Выпросната фирма, за която се писа, стана жертва на войната между

фирмите производителки на силиконови протези, твърди д-р Бояджиев. Проблемът беше, че производителят беше вложил по-ниско качество силикон, а ги обявяваше за по-високо качество, за да спечели повече пари. При избора на импланти има стандарти и цената за всеки е различна.

И красотата има своите тру

Търсенето на услугите на пластичната хирургия е намаляло с 30%

Естествената красота е безценна, може би защото ако трябва да я купим, излиза много скъпо. През последните години се наблюдаваше силен ръст при услугите на пластичната хирургия. Следвайки примера на редици световни знаменитости, българките наляха солидни средства в клиниките по естетична хирургия, за да коригират един или друг свой дефект. Има и такива, за които посещението при хирурга се превърна в мания, която изкорени естествения облик на жената. Популярността на пластичната хирургия промени и статута на лекарите - хората масово започнаха да припознават в тях бизнесмени, не медици. Услугата в клиниките доби характер на посещение във фризьорски салон. И като всеки бизнес феноменът, наречен икономическа криза, удари и пластичната хирургия. Спад в търсенето на услуги има, казват от бранша. Напук на него обаче уголемяването на гърдите държи първенството въпреки кризата.

През последните месеци се наблюдава раздвижване - има повече пациенти, които запазват места за следващите месеци. „С подобряването на икономическата ситуация от септември очаквам пазарът да се съживи“, казва д-р Виолин Петров от медицински център „ВиА - Медика“.

Кризата в пластичната хирургия

Мненията за състоянието на бранша са разнородни по отношение на услугата, която вече се търси най-малко. В едно обаче са категорични - най-желаната процедура дължава да бъде уголемяване в а-

нето на бюста. С 30% е намаляло търсенето на услугите на пластичната хирургия, твърди д-р Виолин Петров. Според него понижението се отнася за всички видове интервенции.

Спаг при липосукцията

Не всички смятат, че отливът на клиенти е толкова голям. Според д-р Христо Бояджиев от клиника „Тривия“ е намалял интересът към операциите за редуциране на телото, каквато е липосукцията. Според специалиста по пластична хирургия от многопрофилната болница „Медлайн“ д-р Ангел Енчев с всяка измината година се наблюдава ръст на извършваните естетични корекции както у нас, така и по света. Като пример д-р Енчев дава САЩ, където броя на извършените процедури от 2003 до 2009 г. е скочил с 306%.

Лоялни клиенти

Важно е да се знае, че пластичната хирургия е бутикова услуга и независимо от финансовата обстановка в страната винаги ще има една постоянна група клиенти. Изискванията на клиентите не са се променили, еднородни са от бранша. Който има възможност, търси дори и най-скъпите услуги. Като пример за това д-р Петров дава процедура, при която се поставя балон в стомаха на пациента. По този начин се намалява количеството на храната, която се приема.

Процедурата е скъпа и се предлага отскоро на нашия пазар, но интерес към нея има. Според Петров няма услуга, която да се предлага в клиниките по естетична хирургия, към която да липсва интерес.

Според д-р Невен Енчев от многопрофилната болница „Медлайн“ все още съществува недостатъчна информираност на пациентите за възможностите на лазерните технологии. Техният потенциал може да се прилага в почти всички полета на медицината - от офталмологията до съдовата хирургия.

Жените опъват бръчки след 50

Жените си остават най-редовен клиент на клиниките по естетична хирургия - те представяват 90% от посетителите. За разлика от тях мъжете остават предпазиви по отношение на подобни интервенции, смятат запознати. По-младите жени търсят корекции, свързани с тялото - поставяне на импланти в гърдите, липосукция, ринопластика. През последните години уголемяването на устните чрез различни процедури отбеляза небивал успех, казват докторите. Вниманието към лицето и бръчките се засилва при дамите след 50-годишна възраст.

Слабото място на мъжа - коремът

Мъжете са по-непретенциозни и рядко прибегват до естетичната хирургия, твърди д-р Виолин Петров. Когато обаче това се случи, е за коригиране на корема, защото той е проблем при тях. Силният пол проявява интерес и към интервенции по лицето - поставяне на ботокс и хиалурунова киселина, ринопластика, казва д-р Ангел Енчев.

Западнал медицински туризъм

Оформилата се през последните години тенденция за медицински туризъм намаля драстично, казва д-р Христо Бояджиев. Българи, живеещи в чужбина, се прибираха през летните месеци и правеха сериозен оборот в нашите клиники. Посещения имаше и от много чужденци, защото у нас е значително по-евтина услугата, отколкото в чужбина. Подобно мнение споделят всички пластични хирурзи у нас.

Без отстъпки

Цените на пластичните, естетичните и реконструктивните операции са почти два пъти по-ниски, отколкото в западноевропейските държави, казва д-р Невен Енчев. Тази разлика в цените се дължи не на по-ниското качество на услугите, а на по-ниския

стандарт на живот в България. У нас цените са значително по-ниски дори и от съседните ни държави като Гърция, твърди д-р Христо Бояджиев. Може би и поради тази причина въпреки кризата отстъпки не се правят. Единствено в Испания се наблюдава отчетливо намаление на цените на услугите за последната една година като опит за справяне с кризата, казва д-р Бояджиев. Според д-р Виолин Петров има възможност за отстъпки единствено когато пациентът си прави няколко последователни процедури.

Конкурентни услуги

Когато говорим за качеството на пластичната хирургия у нас, всички от бранша единодушно казват, че в България специалистите са конкурентни на световните. Нивото на предлаганите услуги в областта на пластичната хирургия е на европейско и световно ниво, твърди д-р Невен Енчев. Всички показани техники и операции по международни конгреси се прилагат с много добър резултат и в България. Онова, което се прави в България, се прилага навсякъде по света - работата ни е съобразена както със световните норми, така и с българските, казва д-р Виолин Петров.

Естетичната хирургия е необходимо зло. За съжаление в последните години сериозният бум на услугите в специализираните клиники профанизира понятието „пластична хирургия“. Трябва да се знае, че тя не е само тунинговане на телесни дадености или прикриване на дефекти. Естетичната хирургия е възстановяване след изгаряния и прикриване на белези, появили се след сериозни травми. Тя трябва да се приема като медицина, каквато е поначало, не само като бизнес. Не само от клиентите пациенти, но и от самите медици.

Организации

Асоциация помага при избора на пластичен хирург

Българската асоциация по пластична, реконструктивна и естетична хирургия съществува от 2000 г. Тя обединява специалисти

по пластична хирургия от цялата страна. Дейността на асоциацията е насочена в различни направления. Основна дейност на сдружението е налагането да се спазват правилата за добра медицинска практика с оглед защитата на интересите на пациентите. Задача на асоциацията е

да информира пациентите относно същността, ефекта, усложненията, опасностите и рисковете при различните пластично-възстановителни и естетични операции. Сдружението също така подпомага пациентите при избора на пластичен хирург. Асоциацията по

пластична, реконструктивна и естетична хирургия подпомага координирането на дейността на пластичните хирурзи в България, за осъществяване на което работи в тясно сътрудничество с Българското научно дружество по пластична хирургия и изгаряния.

Асоциацията има за цел организирането на различни форуми, които допринасят за повишаване на квалификацията на нейните членове, съдейства при изготвянето и усъвършенстването на програмите за специализация и квалификация на лекарите.

Число

39

▶ пластични хирурзи членуват в Българската асоциация по пластична, реконструктивна и естетична хирургия

ДНИ ВРЕМЕНА

Илюстрация: Гриша Струнджев

Пластичната хирургия не означава само правене на гърди

Развитието на пластичната хирургия в България може да се каже, че е през последните 10 години. У нас се обучиха добри специалисти, които направиха клиники, работят и имат клиенти. Създаде се и българска асоциация по пластична, реконструктивна и естетична хирургия. За съжаление пациентите у нас наскоро разбраха, че съществува такова нещо като пластична хирургия.

Има и нещо друго - естетична хирургия не означава само правене на гърди. Нашата

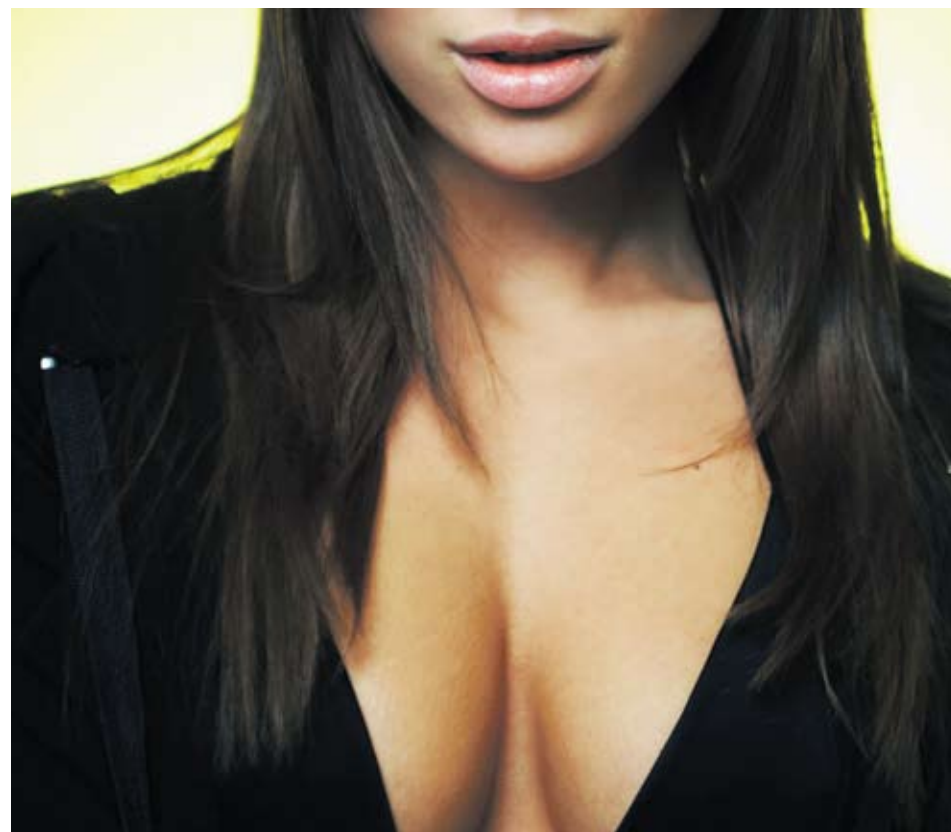
Д-р Виолин Петров,
Клиника „BuA Meguka“

” **Информацията на българския пациент е основно за естетичната хирургия, за реконструктивната въобще не се говори**

работа включва и всички интервенции, които се извършват по лицето, операциите след изгаряния, рани, отстраняване на тумори. Всички трябва да знаят, че пластичната хирургия е два вида.

Едната част е пластично-възстановителна и реконструктивна хирургия, а другият вид е естетичната. Информацията на българския пациент е основно за естетичната, докато за реконструктивната въобще не се говори, а това трябва да се промени.

Цените у нас са два пъти по-ниски, отколкото навън

Цените на пластичните, естетичните и реконструктивните операции са фиксирани и са почти два пъти по-ниски, отколкото в западноевропейските държави. Тази разлика в цените се дължи не на по-ниското качество на услугите, а на по-ниския стандарт на живот в България.

Мисля, че един от малкото отрасли, на който не се отрази кризата, е пластичната, естетичната и рекон-

Д-р Невен Енчев,
управляващ съдружник в многопрофилната болница „Меглайн“

” **Тенденцията в бъдеще е увеличаване както търсенето на този вид услуги, така и на техните цени**

структивната хирургия, като изискванията на пациентите за високо качество на предлаганите услуги остават константно високи и се увеличават пропорционално на информираността на пациентите. Тенденцията в бъдеще е увеличаване както търсенето на този вид услуги, така и на техните цени. Това се обуславя от факта, че стремежът към високо качество на живот е функция на самооценката и не се влияе от временни икономически кризи.

Искрено и лично за хотелите

Лошо обслужване, некачествено строителство и скъпи услуги са най-големите негативи на хотелите у нас, показва проверка на в. „Пари“

„Претенцията в хотелите у нас смазва независимо дали става въпрос за Черногорското или планинските курорти“, казва журналистът Георги Тошев. Това мнение споделят много хора от туристическия бранш. И не само те - мениджъри, банкери - хора, на които се

налага да пътуват постоянно и познават българските хотели, смятат, че условията у нас не са достатъчно добри. Естествено има и изключения. За тази цел в. „Пари“ провери кои са хубавите хотели в България и кои наистина отговарят на категорията си.

Реалност

Когато става въпрос за хотели в България, преобладава мнението, че те не отговарят на звездите си. И по-лошо, нередко се случва някой да каже, че от години не почива у нас не само заради презастрояването на курортите ни - било то мор-

ски или планински. Често пъти лошото отношение от страна на персонала, липсата на редица удобства, с които уж хотелът разполага, карат хората да се замислят доколко е обективно раздаването на звезди у нас.

Хората казват, че най-добрата реклама е похвалата, предавана от уста на уста. За силните и слабите страни на нашите хотели и разликите им с чуждестранните мнения изказаха представители на различни сфери, които пътуват много както в България, така и извън страната. Оказва се, че не е необходимо един хотел да бъде с пет звезди, за да спечели симпатиите на клиентите. От друга страна, и най-високите признания и категории не може да създадат подходящите условия и уют на дадено място, за да накарат клиентите да повторят посещението си там.

Претенцията

в 6-те хотелите смазва

„В годините на прехода за българските хотели характерни станаха парвенюцината и чалгаризацията като психология и вкус“, каза за в. „Пари“ журналистът Георги Тошев. Това обяснява защо нито един наш хотел не е попаднал в световни класации за хотели - „не тези, в които може да се купи място, а наистина обективни“, твърди журналистът. Популярните и лъскави хотели не могат да компенсират липсата на вкус с много пари. Според Тошев не трябва да се забравя с каква цел се отсяда в хотел - в повечето случаи е или по работа, или за почивка. Най-добрите хотели по света са места, на които се създава усещане за сигурност и спокойствие.

Негативната картина, очертана от обиколилия много страни журналист, се допълва и от персонала в повечето хотели, у който е възпитано усещането, че трябва да се проси. Това притеснява клиентите, които се чувстват виновни, че не са дали допълнително за извършването на определена услуга. „Ако трябва да оценя нашите хотели като дизайн, архитектура и обслужване по скалата от 1 до 6 звезди, на малко от тях бил дал дори две звезди“, казва Георги Тошев.

Отличници

Има и места, които създават усещането, че не си в България, казва журналистът. Едно от тях е хотел „Модус“ във Варна. Въпреки че е сравнително малък и бутиков, всеки детайл в

„РИУ Правец Ризорт“, Правец

него е мислен. Хотелът е четиризвезден, но заслужава още една звезда заради уменията да те накара да се чувстваш специален, смята Тошев. В „Модус“ предлагат меню за възглавници - за хора с алергии или гръбначни изкривявания. В случай че сте решили да обиколите града с колело, от хотела осигуряват такова безплатно. Сред останалите хотели в страната, които силно са впечатлили Георги Тошев, е и „Сплендид“ - отново във Варна, който е идеален за бизнес посещения.

Има места, които не са предназначени за традиционен туризъм, но в тях обслужването е издигнато в култ. Като пример за такова място журналистът откроява „Капсъзовата къща“ в село Ковачевица. Макар хотелският комплекс да има само две звезди, обстановката и гостоприемството на персонала са на високо ниво. Според Тошев такива места са изключително привлекателни за чужденците и хората с възможности, тъй като в тях всичко е чисто, подредено, специално и тихо.

Наводнена баня в хотел 5 звезди

Около 20% от хотелите в страната отговарят на звездите си, смята председателят на надзорния съвет на „Еврохолд България“ Асен Христов. Според него качеството на обслужването зависи от манталитета. Затова лош сервиз може да се получи както в 5-звезден хотел у нас, така и в неговия аналог в Испания. Като слаба черта в нашите хотели Христов отбелязва това, че не се инвестира в обучението на персонала. Няма значение, че е нает най-добрият мениджър, при положение, че келне-

рите, камериерите и рецепционистите не знаят как да се държат, казва Христов. Според него друга слаба черта на луксозните хотели у нас е лошото строителство.

Подобен пример шефът на НС на „Еврохолд“ даде с петзвездния хотел „Димият“ във Варна. „Хотелът е много добър, обслужването е на ниво, но не може да се пропуснат някои дребни строителни дефекти, като обратния наклон в банята.“

Brunch

Добрите хотели от категорията на 5-те звезди не отстъпват по нищо от тези в чужбина, смята изпълнителният директор на Пощенска банка Асен Ягодин. Като единствен негатив в нашите хотели Ягодин отбелязва липсата на достатъчно забавления, които предлагат хотелите. Според него добрият хотел трябва да предлага и възможности за организирането на екскурзии до различни места в района на курорта, както се прави навсякъде по света. Малко са хотелите в България, които предлагат brunch, а е редно, смята Ягодин.

Отличниците сред българските хотели според шефа на Пощенска банка са „РИУ Правец Ризорт“ и „Хелена Ризорт“. И двата са постигнали перфектното съотношение между качествен сервиз и отношение към посетителите и цени на предлаганите услуги. SPA комплексът на РИУ е може би един от най-големите в страната, а „Хелена Ризорт“ съществува от 5-6 години, през които не е променил качеството на услугите си, твърди Ягодин.

Няма лоялни клиенти
Българските хотели като

” В годините на прехода за българските хотели характерни станаха парвенюцината и чалгаризацията като психология и вкус

► Георги Тошев, журналист

Хотел "Модус", Варна

” Слаба черта в нашите хотели е, че не се инвестира в обучението на персонала

► Асен Христов, председател на НС на „Еврохолд България“

С МНОГО ЗВЕЗДИ

„Калина Палас”, Трявна

” Липсват достатъчно забавления, които предлагат в рамките на хотелите

► **Асен Ягодин**, изпълнителен директор на Пощенска банка

България. Дали е само от лошото обслужване или комбинация от множество фактори, значение няма - важното е, че отдавна страната ни е загубила чара си като туристическа дестинация.

А за да се възроди, е нужно цялостно преосмисляне на продукта и услугата... и повече внимание при обслужването.

Елина Пулчева

” Малко наши хотели са част от вериги и това не им позволява да поддържат програми за лоялни клиенти

► **Цветелина Тасева**, изпълнителен директор на „Адрес Недвижими имоти”

цяло са все още скъпи, смята изпълнителният директор на „Адрес Недвижими имоти” Цветелина Тасева. Хотелите в чужбина са максимално гъвкави, бързи в реакциите на пазарната обстановка и добавящи допълнителни екстри към услугите си. Малко от нашите хотели са част от вериги и това не им позволява да поддържат програми за лоялни клиенти, казва Тасева. В програмите за лоялни клиенти членуват над 3 хил. хотела от дадената верига и милиони гости получават специални предложения и се стремят към лоялност на дадена верига.

Според Тасева по-малките хотели са по-добри, защото обслужването е по-персонално и се обръща повече внимание на всеки гост. Подобен според нея е Best Western City Hotel в София. Друг заслужаващ внимание хотел е „Калина Палас” в Трявна. Чистотата и високото ниво на обслужване, съчетани с красивата панорамна гледка, заслужават адмирации, казва шефката на „Адрес”.

Славата на България като добра туристическа дестинация от години се срива. Презастроени морски и планински курорти, прекалено високи цени, лошо обслужване. През последните 20 години в страната масово се появиха петзвездни хотели, които бяха агресивно рекламирани. Първите, които ги посетиха, проплакаха от некачествената услуга, предлагана там, прикрита зад бляскавата им визия. Една услуга не се търси, когато е некачествена. Голяма част от българските туристи се обрнаха към съседни страни и от години не почиват у нас. Доскорошните ни чуждестранни гости все по-често пренебрегват

Добре дошли в ресторант градина Берлин!

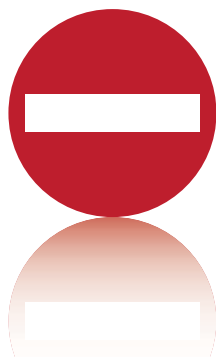
Spa хотел
Берлин

София, кв. Бояна,
пряка на ул. Беловодски път
т. 895 00 00 • BerlinParkVitosha.com

Цитат

” Само си го представете - забранено за коли от единия край до другия, млади усмихнати хора, които скачат от бар на бар, музика, шоу. Райско!

► Коментар на страницата на събитието във "Фейсбук"

Компромис
Без автомобили

Улица "Шишман" в отсечката от "Граф Игнатиев" до парламента ще бъде забранена за паркиране от ранната сутрин в неделя, а от 11 ч ще бъде затворена и за преминаване с коли. Собствениците на автомобили, които живеят на улицата пък, ще бъдат предупредени със специални листовки, които общината ще разлепи наоколо и ще сложи под чистачките на автомобилите. Те ще бъдат помолени да направят компромис и да преместят автомобилите си другаде за неделния ден. "Освен това събитието вече набра и медийна популярност, повечето хора от "Шишман" знаят за инициативата. Очакваме да няма проблеми и да се получи хубав празник", каза зам.-кметът Христо Ангеличин.

Зелена улица за забавления

Проектът на Софийската община "София диша" превръща улица "Шишман" в шоузона без автомобили за три поредни недели

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Добрите идеи обикновено поклъват бързо и намират подкрепа, особено когато има нужда от тях. И точно такава е инициативата на Столичната община "София диша", подета от заместник-кмета по културата Христо Ангеличин. Три поредни неделни дни, стартирайки от настоящата, столичната централна уличка "Шишман" ще е пешеходна шоузона с музика, спорт и забавления. Отсечката от ул. "Граф Игнатиев" до площада на парламента ще е забранена за автомобили и ще се превърне в "истинска европейска централна улица".

Една добра практика
"Нищо ново не сме открили, разбира се, просто се опитваме да пренесем на софийска почва една чудесна практика от други европейски и световни градове. В Париж например

всяко лято затварят улицата по цялото протежение на река Сена, а в Ню Йорк - площада "Таймс Скуеър" и на него практикуват йога. Идеята е поне за малко да създадем един "зелен" път, който да свързва част от централните паркове", разказа за в. "Пари" Христо Ангеличин.

Друга идея на инициативата е да подтикне към обществен дебат за града, за начините, по които се придвижваме, за въздуха, който дишаме, за зелените алтернативи с по-малко автомобили и шум.

Три недели яли, пили и се веселили

Три поредни недели (15, 22 и 29 август) на "Шишман" ще се вихри развлекателна програма, включваща творчески работилници за деца и възрастни, спортни занимания, всякакви игри, художествени и театрални

забавления, музика и много други. В уличната фиеста ще участват циркови и театрални артисти - клоуни, жонглъри, артисти на кокили, мимове и др.

Музикалната част е поверена на софийските улични музиканти, на различни джаз и класически банди, както и на диджеи. "По средата на улицата даже ще има роял", разказа столичният зам.-кмет.

По време на празника ще се проведат и турнири по минитенис, бадмингтон, дартс, джаги, народна топка и др. Столичната община очаква към инициативата да се присъединят и много скейтбордисти, кънкъори, велосипедисти - всички онези, които са избрали алтернативни начини на придвижване в града без въглероден отпечатък.

Заведенията, разбира се, ще се включат активно в акцията със собствени про-

грами и ще предлагат на посетителите специални изненади. Околните магазинчета също няма да бездействат. Един пример е магазин Under construction на съседната ул. "Паренсов", който ще изнесе на "Шишман" специален щанд с нова колекция тишърти с картини на художничката Богдана Маринова.

Всички за добрата идея

"Първоначалната идея беше да се затвори част от бул. "Евлоги Георгиев", но впоследствие се отказахме, защото оттам минава градски транспорт, и се насочихме към "Шишман". Мисля, че все пак тя се окаже по-добър избор, защото си има особен дух", разказа Христо Ангеличин. Той очаква хиляди софиянци и гости на града да минат през улицата и да се позабавляват. Над 1200 души само

в социалната мрежа "Фейсбук" са потвърдили, че ще присъстват на празника, при това в отпускарски период, и то в ден, в който паралелно се провежда и фестивалът Spirit of Burgas. За следващата и по-следващата неделя се очаква още по-голямо присъствие и още повече участници в програмата.

По думите на инициатора участниците в програмата са се включили абсолютно доброволно. Общината няма да похарчи никакви средства. Това е показателно как една инициатива може да бъде успешна и хубава и без да струва нищо, смята той.

За купона

Не е изненадващо, че акцията намира огромна подкрепа сред младите хора в София. Те отдавна са припознали кокетната централна уличка ка-

то място за забавление и разпускане, най-вече заради локацията ѝ и многобройните симпатични барове и ресторантчета. Например фейсбук групата "ул. Шишман=улицата на баровете" има над хиляда членове, които апелират "Шишман" да стане трайно пешеходна и да се обособи като зона за купон и забавления. Един вид софийският "Сохо".

"Не смятате ли, че е крайно време и София да си има обособена зона за забавление и нощен живот? Всички големи градове си имат. Така и така на "Шишман" концентрацията на барове и заведения е най-голяма, няма ли да е готино, ако политиката на София е в подкрепа на идеята?", пише в една от групите. И ето поне за три недели политиката на София ще е в подкрепа на идеята.

Ани Когжаубанова